

Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

III. évfolyam – 2009. évi 10. szám

Tartalom

Bevezető	2
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói	3
A helyi önkormányzatok kötvénykibocsátása és hitelfelvétele	3
Tájékoztató a helyben központosított közbeszerzés szabályairól, valamint az elektronikus közbeszerzéssel kapcsolatos jövőbeni változásokról	8
Tájékoztató a panaszügyek intézéséről	17
Hatósági Főosztály tájékoztatói	22
2009. október 1-jétől változó kereskedelmi szabályozás	22
Az anyakönyvi értesítés kiadásának jogsértő gyakorlata	26
Kisajátítási tervek záradékolása nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások esetében	27
Informatikai Főosztály tájékoztatói	29
A Hivatali Kapu alkalmazása a gyakorlatban	29
Tájékoztató a „Térségi közigazgatási és közszolgáltatási informatikai rendszerek továbbfejlesztése” pályázat tervezetről (ASP pályázat)	35
Figyelemfelhívás további pályázatokra	38
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	39
Szociális foglalkoztatási módszertani intézmény kijelölése	39

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Szakmai tájékoztatót teszünk közzé a helyi önkormányzatok kötvénykibocsátása és hitelfelvétele tekintetében, kiemelt figyelemmel az Állami Számvevőszék 2008. évi ellenőrzéséről készített jelentésének ide vonatkozó megállapításaira.

Ismertetjük a helyben központosított közbeszerzés szabályainak alkalmazását, valamint tájékoztatást nyújtunk az elektronikus közbeszerzéssel kapcsolatos jövőbeni változásokról.

Bemutatjuk, hogy a közérdekű kérelmekkel, panaszokkal és bejelentésekkel kapcsolatos jogi szabályozás a közigazgatási hivatalok hiányában sem üresedett ki, az erre vonatkozó eljárás a megfelelő alkotmányos szervek által lefolytatható.

Felhívjuk a figyelmet a 2009. október 1-jétől módosult kereskedelmi szabályozás fontosabb változásaira, valamint segítséget kívánunk nyújtani az anyakönyvvezetők számára a helyes jogalkalmazási mód bemutatásával az anyakönyvi értesítés kiadásának gyakorlatában.

Bemutatjuk a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások esetében a kisajátítási tervek záradékolására vonatkozó differenciált szabályozást.

Tájékoztatót adunk a Hivatali Kapu alkalmazásáról, valamint a Térségi közigazgatási és közszolgáltatási informatikai rendszerek továbbfejlesztése c. pályázat tervezett feltételeitől, mely az Elektronikus Közigazgatás Operatív Programon alapul.

Ismertetjük a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet által a szociális foglalkoztatási módszertani feladatok ellátására kijelölt szervezet főbb feladatait és a kijelölt intézmény elérhetőségeit.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

Szeged, 2009. november 3.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói

A helyi önkormányzatok kötvénykibocsátása és hitelfelvétele

A **helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény** (Ötv.) 88. § (1) bekezdése kimondja, hogy a helyi önkormányzat hitelt vehet fel és kötvényt bocsáthat ki. Az Ötv. 10. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület határozhatja meg azt az értékhatárt, amely felett a hitelfelvétel és a kötvénykibocsátás a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre. Lényegében ugyanezt a szabályt tartalmazza a **helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény** 138. § (1) bekezdése, amely szerint a képviselő-testület dönt az általa meghatározott értékhatár feletti hitelfelvételről, kötvénykibocsátásról.

A hitelfelvétel és a kötvénykibocsátás fedezetéül az Ötv. 88. § (1) bekezdés *b)* pontja értelmében az önkormányzati törzsvagyron és – a likvid hitel kivételével – a normatív állami hozzájárulás, az állami támogatás, a személyi jövedelemadó, valamint az államháztartáson belülről működési célra átvett bevételek nem használhatók fel. A (2) bekezdés szerint további korlátot jelent, hogy a helyi önkormányzat adósságot keletkeztető éves kötelezettségvállalásának (hitelfelvételének és járulékainak, valamint kötvénykibocsátásának, garancia- és kezességvállalásának, lízingjének) felső határa a korrigált saját bevétel. A likvid hitel nem esik az e §-ban foglaltak szerinti korlátozás alá.

Kötvénykibocsátásra és hitelfelvételre nem csak a helyi önkormányzat, hanem az annak költségvetési szerveként működő megyei önkormányzati hivatal, a polgármesteri hivatal, a körjegyzőség, illetőleg a közös képviselő-testület hivatala (a továbbiakban együtt: polgármesteri hivatal), valamint a többcélú kistérségi társulás és az 1997. évi CXXXV. törvény alapján létrejött jogi személyiséggel rendelkező társulás is jogosult. Ennek törvényi feltételeit az **államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény** (Áht.) határozza meg. A polgármesteri hivatal az Áht. 100/E. § (3) bekezdése alapján hitelfelvételi és kötvény kibocsátási jogát csak a helyi önkormányzat képviselő-testülete által meghatározott keretek között gyakorolhatja. Az Áht. 100/E. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a többcélú kistérségi társulás és a jogi személyiséggel rendelkező társulás az adott közfeladat ellátásában érintett önkormányzatok kezességvállalása mellett vehet fel hitelt, illetve bocsáthat ki kötvényt.

Valamennyi költségvetési szerv jogosult az Áht. 18/B. § (1) bekezdésének *d)*, *x)* és *zs)* pontja, és a 100/I. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerinti megelőlegezési, likviditási hitelt (kölcson) felvenni. Ezen túlmenően a vállalkozó közintézet külön törvényben foglaltak szerint a tulajdonában lévő vagyon értékének összesen legfeljebb 50 %-os mértékéig hitelintézettől fejlesztési hitelt vehet fel.

A kötvénykibocsátással kapcsolatos alapvető szabályokat a **tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény** (Tptv.) állapítja meg.

A Tptv.-ben kapott felhatalmazás alapján a kötvény fogalmát a **285/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet** határozza meg. Eszerint a kötvény névre szóló, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír. A kötvényben a kibocsátó (az adós) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt pénzüsszegnek az előre meghatározott kamatát vagy egyéb jutalékait, valamint az általa vállalt esetleges egyéb szolgáltatásokat (a továbbiakban együtt: kamat), továbbá a

pénzösszeget a kötvény mindenkori tulajdonosának, illetve jogosultjának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetőleg teljesíti. A kötvénynek tartalmaznia kell:

- a) a kibocsátáshoz szükséges felhatalmazást,
- b) a kötvény elnevezését és kibocsátásának célját,
- c) a kötvény névértékét, értékpapírkódját és – dematerializált kötvény kivételével – sorszámát,
- d) a kibocsátó megnevezését,
- e) az átruházásra vonatkozó esetleges korlátozást,
- f) a kötvény futamidejét; a kamatfizetési és beváltási (törlesztési) időpontokat és feltételeket,
- g) a kötvény összegének visszafizetését és a kamat megfizetését biztosító kötelezettségvállalásokat,
- h) a kötvény kiállításának helyét és napját,
- i) a kibocsátó aláírását.

A kötvény átruházható értékpapír, az átruházással a kötvényből eredő valamennyi jog átszáll az új kötvénytulajdonosra. A kötvényátruházáshoz fűzött bármilyen feltétel, illetőleg a részleges kötvényátruházás semmis, az átruházást csak törvény, kormányrendelet vagy a kibocsátó korlátozhatja, illetve zárhatja ki. A kötvényen alapuló követelés a kibocsátóval szemben nem évül el.

A Tptv. szerint a kötvény forgalomba hozatala zártkörűen vagy nyilvánosan történhet. A zártkörű forgalomba hozatal esetén a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 5. § (1) bekezdés f) és g) pontjában meghatározott szolgáltatás végzésére vonatkozó engedéllyel rendelkező befektetési vállalkozás, hitelintézet igénybevétele kötelező.

A Tptv. 16. §-a alapján a kötvény zártkörű forgalomba hozatala során a kibocsátó, illetve a forgalmazó köteles biztosítani, hogy minden befektető ugyanazokat a lényeges, a kibocsátó piaci, gazdasági, pénzügyi, jogi helyzetének és várható alakulásuknak, valamint az értékpapírhoz kapcsolódó jogoknak a befektetők részéről történő megalapozott megítéléséhez szükséges információkat megkapja, ideértve azokat az információkat is, amelyek a befektetőkkel személyesen folytatott megbeszélések keretében merültek fel. A kötvény zártkörű forgalomba hozatalát a forgalomba hozatali eljárás lezárását követő 15 napon belül a kibocsátó köteles a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: Felügyelet) bejelenteni.

Az eljárási szabályok figyelmen kívül hagyása súlyos következménnyel jár, mert a Tptv. 17. § (3) bekezdése alapján semmis a kötvény adásvételére kötött szerződés, ha azt nem a nyilvános forgalomba hozatalra vonatkozó szabályok szerint hozták forgalomba és a forgalomba hozatal nem felelt meg a zártkörű forgalomba hozatal feltételeinek. A befektetőknek okozott kárért a kibocsátó és a forgalmazó egyetemlegesen felel.

A zártkörű forgalomba hozattal kapcsolatban készített bármely írásos dokumentumban feltűnő módon fel kell tüntetni a forgalomba hozatal zártkörű voltát. Ha a kötvény forgalomba hozatala a zártkörű forgalomba hozatal feltételeinek nem felel meg, a nyilvános forgalomba hozatal szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a Tptv. eltérően nem rendelkezik, az értékpapír nyilvános forgalomba hozatala, illetve szabályozott piacra történő bevezetése esetén a kibocsátó kibocsátási tájékoztatót és a Bizottság 809/2004/EK rendeletének 31. cikkében meghatározott hirdetményt köteles közzétenni.

A tájékoztatót a Felügyelet hagyja jóvá, majd – legkésőbb a forgalomba hozatali eljárás kezdő időpontját, illetőleg a szabályozott piacon történő kereskedés megkezdését megelőzően – közzé kell tenni, legalább a Tptv.-ben megjelölt helyen. A Tptv. az elektronikus úton történő közzétételt is lehetővé teszi.

A Tptv. 46. §-a alapján a helyi önkormányzat a 26-27. §-okban meghatározott tájékoztató helyett a 4. számú mellékletben meghatározott tartalommal is eleget tehet tájékoztatási kötelezettségének. (Ennek feltétele, hogy a kötvény nyilvános forgalomba hozatalára, illetőleg szabályozott piacra történő bevezetésére kizárólag Magyarországon kerül sor.) A Tptv. 4. sz. melléklete szerinti tájékoztató kötelezően alkalmazandó főbb tartalmi elemei az alábbiak:

- a) Összefoglaló oldal
- b) A kibocsátó azonosító és egyéb adatai
- c) Az önkormányzat bemutatása (legalább a kibocsátást megelőző három év adataira ki kell terjednie.)
- d) Pénzügyi jelentés és a kapcsolódó információk
- e) A forgalomba hozatal adatai
- f) Az értékpapír-sorozatok tőzsdei bevezetése esetén további információk

A Tptv. 54. § alapján a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír kibocsátójának a nyilvánosságot rendszeresen tájékoztatnia kell vagyoni, jövedelmi helyzetének, működésének főbb adatairól. A kibocsátó a közzététellel egyidejűleg a Felügyeletet is köteles tájékoztatni. A kibocsátó önkormányzat a rendszeres tájékoztatási kötelezettségét éves jelentés formájában teljesíti, ennek határidejét törvény határozza meg. Gondoskodni kell arról is, hogy a jelentés legalább öt évig nyilvánosan hozzáférhető maradjon. A kibocsátáskori és a rendszeres éves tájékoztatáson túl a kibocsátónak rendkívüli tájékoztatási kötelezettsége is van, amelynek keretében haladéktalanul, de legkésőbb egy munkanapon belül tájékoztatnia kell a nyilvánosságot – és ezzel egyidejűleg a Felügyeletet – minden, az értékpapír értékét vagy hozamát, illetve a kibocsátó megítélését közvetlenül vagy közvetve érintő információról.

A kötvény nyilvános kibocsátására vonatkozó szabályok megsértése hasonlóan komoly következményekkel járt, mint a zártkörű kibocsátás esetén. A Tptv. 25. § (1) bekezdése szerint semmis a kötvény jegyzése, illetve az adásvételre kötött szerződés, ha – a 21. §-ban foglalt kivétellel – a kötvényt a Felügyelet által engedélyezett tájékoztató és hirdetmény hiányában, illetőleg – a 23. § (1) bekezdésében meghatározott eset kivételével – befektetési szolgáltató igénybevétele nélkül hozták nyilvánosan forgalomba. A befektetőknek okozott kárért a kibocsátó, az ajánlattevő, illetőleg a kötvény szabályozott piacra történő bevezetését kezdeményező személy és a forgalmazó egyetemlegesen felel.

Mind a kötvénykibocsátással, mind a hitelfelvétellel kapcsolatban felmerül, hogy ezekben az esetekben **a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény** (Kbt.) hatálya alá tartozó szolgáltatás megrendelésre kerül-e sor.

A Kbt. 29. § (2) bekezdése alapján nem kell közbeszerzési eljárást alkalmazni a 3. melléklet 6. csoportjába tartozó pénzügyi szolgáltatás megrendelésekor, amely értékpapírok vagy egyéb pénzügyi eszközök kibocsátása, eladása, vétele vagy átruházása által valósul meg. A kötvénykibocsátás tehát a kivételi körbe tartozik.

A hitelfelvétel esetében azonban a becsült értéktől függően közbeszerzési eljárást kell lefolytatni. A Kbt. 38. § (2) bekezdése alapján a szolgáltatás becsült értékének megállapításakor banki és egyéb pénzügyi szolgáltatás esetében a díjat, a jutalékot, kamatot és

egyéb ellenszolgáltatásokat kell figyelembe venni. (Konkrét esetben a becsült érték meghatározása külön nehézséget jelenthet. Ehhez nyújtott segítséget a Közbeszerzések Tanácsa 4/2006. számú ajánlása a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos egyes kérdésekről. Ezt azonban a jogszabályok változására tekintettel a Közbeszerzések Tanácsának elnöke 2009. május 25-én kelt tájékoztatójával visszavonta, a felülvizsgálata folyamatban van.)

A 3. melléklet 6. csoportjába tartozó pénzügyi szolgáltatások esetében – ebbe a körbe tartozik a hitelfelvétel is – a Kbt. 124. § (1) bekezdése alapján hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás lefolytatására is lehetőség van, amennyiben a szolgáltatás természete miatt a szerződéses feltételek meghatározása nem lehetséges olyan pontossággal, amely lehetővé tenné a nyílt vagy a meghívásos eljárásban a legkedvezőbb ajánlat kiválasztását.

Az önkormányzatok belső és külső pénzügyi, gazdasági ellenőrzésére jogosult szervek hatáskörükben eljárva vizsgálják a kötvénykibocsátással és a hitelfelvétellel kapcsolatos szabályok betartását. Az általános szabályokon túl az önkormányzat hitelfelvételével kapcsolatban több szervnek kifejezett, külön ellenőrzési jogosultsága is van.

A hitelfelvétel indokait és gazdasági megalapozottságát a kétezernél több lakosú településen és a megyei önkormányzatnál kötelezően megalakítandó pénzügyi bizottság, valamint az Ötv. 92. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörében az Állami Számvevőszék vizsgálja. Az Ötv. 92/A. § (1)-(2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat – ha az előző évben a teljesített kiadásainak összege meghaladta a 300 millió forintot és hitelállománnyal rendelkezik vagy hitelt vesz fel –, köteles az államháztartásért felelős miniszter és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által meghatározott egyszerűsített tartalmú – a helyi önkormányzat és intézményei adatait összevontan tartalmazó – éves pénzforgalmi jelentését, könyvviteli mérlegét, továbbá pénzmaradvány- és eredménykimutatását a hitelfelvétel évétől a hiteltörlesztés utolsó évéig bezárólag évente könyvvizsgálóval felülvizsgáltatni. A nyilvánosság ellenőrző szerepének érvényesülését szolgálja, hogy a záradékolt dokumentumokat a Belügyi Közlönyben valamint a Cégközlönyben közzé kell tenni.

Az Állami Számvevőszék a helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2008. évi ellenőrzéséről készített jelentésében elemezte a hitelfelvétel és kötvénykibocsátás helyzetét, és ennek hatását az önkormányzatok gazdálkodására. A jelentés néhány lényeges megállapítását az alábbiakban foglaljuk össze.

„... A 2007-2008. évben a költségvetési hiány finanszírozásában szerepet játszó pénzügyi műveleteken belül csökkent a hitelt felvevő önkormányzatok száma a kötvénykibocsátás elterjedése következtében. A gazdálkodáshoz hitelt legnagyobb arányban a megyei jogú városi önkormányzatok, valamint a Budapest fővárosi kerületi önkormányzatok és a városi önkormányzatok vettek igénybe. A költségvetési beszámolók szerint a 2005-2008 közötti években a helyi önkormányzatok növekvő aránya egészítette ki kötvénykibocsátás útján bevételeit. Helyi önkormányzat kötvényt a 2005. évben nem bocsátott ki, míg 2006-2008 között a 0,3-3,1-3,9 %-uknál – elsősorban a kiemelt önkormányzati körbe tartozóknál – történt kötvénykibocsátás. A 2007. évi 174,7 milliárd Ft kötvénykibocsátás 99,7 %-a, a 2008. évi 196,4 milliárd Ft kötvénykibocsátás 98,7 %-a fejlesztési célú volt. A kötvénykibocsátás legkisebb, illetve legnagyobb összege a 2007. évben 0,2-9,4 milliárd Ft, a 2008. évben 0,02-12 milliárd Ft volt. A 2006-2008 közötti években az összes önkormányzat 6,9 %-ánál volt kötvénykibocsátásból elért bevétel, a megyei önkormányzatok 94,7 %-ánál, a megyei jogú városi és a Budapest fővárosi kerületi önkormányzatok 56,5-56,5 %-ánál, valamint a városi önkormányzatok 45,7 %-ánál...”

„...A költségvetés végrehajtása során a tervezetthez viszonyítva nőtt a kötvényt kibocsátó önkormányzatok száma, az ellenőrzött önkormányzatok negyede a 2007-2008. évben – többségében (74 %) deviza alapú, változó kamatozású – kötvényt bocsátott ki, amelyek közel nyolctizedénél a futamidő 20 év volt. A tőketörlesztés megkezdéséhez meghatározott türelmi idő 1-10 év között változott, de három önkormányzat a futamidő végére egyösszegű tőketörlesztést vállalt. A kötvénykibocsátások az önkormányzatok fokozódó eladósodását jelentették, az ebből származó kötelezettség visszafizetését – a képviselő-testületi előterjesztések szerint – a működési célú költségvetési bevételből tervezték. A 2007. évi bevételek összetételét figyelembe véve az ellenőrzött önkormányzatok a kötvénykibocsátásokhoz kapcsolódó tőke és kamatfizetési kötelezettségvállalások során betartották az Ötv.-ben meghatározottak szerinti felső határt, annak átlag harmadáig vállaltak hosszú távra évenkénti fizetési kötelezettséget. A kötvénykibocsátásból származó bevétel 71 %-át felhalmozási célra, 10 %-át működési célra, 19 %-át adósságrendezésre tervezték felhasználni a későbbi években. A kibocsátás első éveiben a kötvénykibocsátásból elért bevétel mintegy 95 %-át betétként helyezték el, valamint rövid és hosszú lejáratú értékpapírok vásárlásra fordították. A kötvénykibocsátás a visszafizetendő deviza árfolyamváltozása, valamint a változó kamatfeltétel miatt az önkormányzatok számára kockázatot jelent...”

„...A készpénz likviditási mutató és a likviditási gyorsráta 2005-2006 között csökkent, azonban a 2007-2008. évek végén mindkét mutató értéke növekedett az év utolsó hónapjaiban történt kötvénykibocsátásokból származó bevétel betétlekötése, illetve pénzeszközök közötti nyilvántartása hatására. A likviditási mutatók 2007-2008. év végi emelkedései azonban nem jelentik a fizetőképesség tartós, kedvező irányú változását, mivel a kötvénykibocsátásból származó bevétel visszafizetési kötelezettsége – az 1-10 éves türelmi idő lejáratát követően – mint rövid lejáratú kötelezettség a tárgyévi fizetőképességet a korábbiakhoz viszonyítva csökkenteni fogja...”

„...A pénzügyi mutatók együttesen rámutatnak az önkormányzatok fokozódó eladósodására, a pénzügyi helyzet kedvezőtlen irányú változására. A helyi önkormányzatoknál az eladósodási mutató 2005-2008 közötti folyamatos emelkedése jelzi, hogy az összes forráson belül emelkedett a hosszú és rövid lejáratú fizetési kötelezettségek aránya. Ugyanezen időszakban az esedékességi aránymutató folyamatos csökkenése azt jelzi, hogy a hitelek felvétele és a kötvénykibocsátás következtében emelkedett a hosszú lejáratú kötelezettségek aránya. Az ellenőrzött önkormányzatok eladósodási folyamata az országos tendenciával egyező, mivel a hosszú és rövid lejáratú fizetési kötelezettség összes forráshoz viszonyított arányát jelző eladósodási mutató 2005-2008 között az ellenőrzött önkormányzatoknál is folyamatosan emelkedett. A helyi önkormányzatoknál, és ezen belül az ellenőrzött önkormányzatoknál is a legnagyobb mértékben a megyei önkormányzatok, a legkisebb mértékben a Budapest fővárosi kerületi önkormányzatok adósdottak el...”

Itt kell megjegyezni, hogy az utóbbi években tapasztalt jelentős számú kötvénykibocsátásra és annak hatásaira tekintettel az Ötv. fent ismertetett szabályai változóban vannak. A kormány törvényjavaslatot nyújtott be az Országgyűléshez annak érdekében, hogy az önkormányzati eladósodás mértékét az adott önkormányzat rendelkezésére álló, kötelezettségvállalással nem terhelt (szabad) forrással összekapcsolja.

A zárószavazásra váró törvényjavaslat – annak elfogadását követően – az Ötv. rendelkezéseit több ponton módosítaná, illetve kiegészítené. Ennek értelmében a helyi önkormányzat adósságot keletkeztető fejlesztési célú éves kötelezettségvállalásának (adott évben esedékes hitel illetve pénzkölcsön törlesztésének, kamatának és járulékainak, valamint kötvény-,

váltóbeváltásának, garancia- és kezességvállalásának, pénzügyi lízingdíjának, valamint más éven túli fizetési kötelezettségeinek) felső határa változna. Viszonyítási alapul az adóssághatár-alap szolgálna, amelynek 80 %-át nem haladhatná meg az önkormányzat adóssághatár-kezelési fejlesztési célú éves kötelezettségvállalása. Az adóssághatár-alap fogalmát a módosítás úgy határozza meg, hogy az a működési, folyó egyenleg és a felhalmozási célú maradvánnyal növelt, külön jogszabály szerinti felhalmozási célú tárgyevi bevételek együttes összegének, valamint a külön jogszabály szerinti felhalmozási célú tárgyevi kiadásoknak a pozitív különbözete.

Az adóssághatár betartását a képviselő-testületnek a kötelezettségvállalás futamideje első évének, majd ezt követően a kötelezettségvállalás fennállásáig a költségvetési rendeletben kell biztosítani. A polgármester a költségvetési rendelet elfogadását követő 8 napon belül köteles lenne a helyben szokásos módon közzétenni a kötelezettségvállalás évenkénti összegét és az adóssághatár alaphoz viszonyított arányát.

Azon túl, hogy az önkormányzatnak törvényi kötelezettsége a korlátozó szabály betartása, a közigazgatási hivatal a kincstári feladatokat ellátó szervezet közreműködésével ellenőrizné a kötelezettségvállalás felső határára vonatkozó rendelkezések hatályosulását. Amennyiben az önkormányzat az adóssághatárt meghaladóan vállal kötelezettséget, annak semmisségét a bíróság állapítaná meg a közigazgatási hivatal keresete alapján. A törvényjavaslat tartalmazza azt is, hogy a helyi önkormányzat működési célra csak naptári éven belül visszafizetendő likvid hitelt vehet fel. A módosítás a törvény kihirdetésétől számított 90. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépést követően vállalt, adóssághatár-kezelési fejlesztési célú éves kötelezettségvállalások belépésétől kell alkalmazni.

A helyi önkormányzatok kötvénykibocsátásának makrogazdasági hatásait elemzi az ÁSZ Fejlesztési és Módszertani Intézete által a 2009. évi költségvetési tervezés makrogazdasági kockázatainak elemzéséről 2008. november hóban nyilvánosságra hozott értékelő tanulmány (74-77. oldal). A témához kapcsolódik dr. Vigvári András Pénzügyi kockázatok az önkormányzati rendszerben című tanulmánya, amely az ÁSZ Kutató Intézetének honlapján található meg.

Készítette:

Fodorné dr. Szabó Zsuzsanna
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Tájékoztató a helyben központosított közbeszerzés szabályairól, valamint az elektronikus közbeszerzéssel kapcsolatos jövőbeni változásokról

I. A helyben központosított közbeszerzés

A helyben központosított közbeszerzési eljárás a helyi önkormányzat és az általa irányított szervezetek beszerzési igényeinek szervezett koncentrációját jelenti. Lényege abban áll, hogy ezen szervek az azonos tárgyú beszerzési igényeiket nem egymástól független, külön-külön lefolytatott közbeszerzési eljárással pályáztatják meg, hanem az igényeiket összehangolva – egy ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet útján – az összesített beszerzési

igényükkel jelennek meg a közbeszerzési piacon, és így az egyszerre nagyobb mennyiségű megrendelésből adódóan az ellenszolgáltatás csökkentését van módjuk elérni.

A helyben központosított közbeszerzési eljárás önkormányzati szabályozása hatályos jogunkban a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 2006. évi CXXXV. törvénnyel történt módosítását követően vált lehetővé 2007. január 11-től kezdődően.

A jogintézmény alkalmazási lehetőségének biztosításával a törvényalkotó célja az volt, hogy az érintett szervezetek számára hatékonyabb feltételrendszert biztosítson az előre tervezésre, a takarékosagra, a meggondolt döntéshozatalra – és így végső soron a közpénzek gazdaságosabb felhasználását segítse elő.

Az Állami Számvevőszék 2008. szeptemberben kelt 0831 számú a közbeszerzési rendszer működésének ellenőrzéséről szóló jelentése szerint – mely a bevezetés évére kiterjedően a jogintézmény gyakorlati alkalmazását is vizsgálta – az ellenőrzött helyi önkormányzatok kevés kivételtől eltekintve nem fordítottak kellő figyelmet a helyben központosított közbeszerzés alkalmazásának lehetőségére, és azt a gyakorlatban nem is alkalmazták. Az önkormányzatok jelentős része – polgármesteri, jegyzői interjúk alapján – nem tartotta indokoltnak a rendszer helyi bevezetését, amelyet a szükséges humán erőforrás hiányával, az intézményi struktúra átalakulásával (az önálló költségvetési szervek számának folyamatos csökkenése) és célszerűségi megfontolásokkal indokoltak.

A jogintézmény alkalmazása továbbra sem széleskörűen elterjedt (a Dél-alföldi régióban a fél tucatot sem haladja meg az ezt szabályozó önkormányzatok száma), azonban mégsem tekinthetjük marginálisnak a kérdéskört, mert a helyben központosított közbeszerzés rendszere, ha megfelelő feltételek esetén és okosan alkalmazták, a közpénzekkel való takarékoság hatékony eszköze lehet. További előnyeként jöhet figyelembe az átláthatóság növekedése, a jobb ellenőrizhetőség, de emellett a rendszer elő tudja segíteni a nagyobb kompatibilitást, egységesítést (pl. számítástechnikai berendezések beszerzése esetén), és erősíteni tudja a tudatos tervezést, valamint a közbeszerzési szakértelem fokozottabb érvényesülését – amelyek végső soron szintén a költségcsökkentés irányába hatnak.

A rendszer létrehozása a helyi önkormányzat döntési autonómiájának körébe tartozik, és ha a képviselő-testület (közgyűlés) úgy dönt, hogy a jogintézmény szabályozásának lehetőségével él – a szabályozás helyi rendeletalkotás útján történik. Itt kívánjuk megjegyezni, hogy az önkormányzat számára a közbeszerzéssel kapcsolatos rendeletalkotásra csak ezen jogintézmény kapcsán van mód, a közbeszerzési szabályzat elfogadása természetesen továbbra is határozati formát igényel.

A helyben központosított közbeszerzési eljárás hatékony eszköz lehet az előzőekben ismertetett célok megvalósítására, azonban nem minden feltétel nélkül. A bevezetéséről szóló döntést indokolt előzetes felmérésnek és átfogó elemzésnek megelőznie. Mindenekelőtt célszerű felmérni az önkormányzat és a kapcsolódó szervezetek eddigi közbeszerzési eljárásait, „szokásait”, az elmúlt időszakban felmerült szolgáltatás-megrendelési és árubeszerzési igényeit (mind a mennyiség, mind az eddig fizetett ellenérték alapján), és áttekinteni, hogy ezen igények a jövőben mennyiben maradnak állandóak. Érdemes vizsgálni a piacot, hogy a nagyobb mennyiségű megrendelés milyen nagyságrendű megtakarítást eredményezhet. A kapott információk segítséget jelenthetnek annak megítélésében, hogy mely az a szolgáltatási, illetve árubeszerzési kör, amelyre a jövőben a szabályozást valóban érdemes kiterjeszteni. Célszerű felmérni és összehasonlítani a rendszer bevezetése előtt

felmerült (köz)beszerzéssel kapcsolatos költségeket (az ezzel foglalkozók bérköltsége, külső szakértői díjak, dologi kiadások) a rendszer bevezetésével és bevezetése után felmerülő költségekkel. A jelentkező költségeket és a rendszer kiépíthetőségét természetesen számos helyi tényező befolyásolhatja, pl. a rendszerbe vonható szervezetek lehetséges köre, a jelenlegi humán erőforrás helyzet, az adminisztratív terhek áthelyeződése a centralizáció bevezetésével, a meglévő szerződéses kötelezettségek felszámolásának költségei, stb.

Az igények és költségek előzetes elemzése és a helyi sajátosságokkal való összevetése után lehet megítélni, hogy a rendszer alkalmazása az adott helyi önkormányzatnál összességében célszerű-e.

A jogintézmény szabályozására vonatkozó alapvető rendelkezéseket a Kbt. 17/B. §-a tartalmazza. A hivatkozott törvényhely tételesen meghatározza a helyi rendelet szükséges (és lehetséges) szabályozási elemeit. A jogszabályhely egyes rendelkezéseit a Kbt. 2008. évi CVIII. törvénnyel történt módosítása 2009. április elsejei hatállyal néhány elemében megváltoztatta, ezért a megváltozott rendelkezéseket az idézett törvényszövegben vastag kiemeléssel jelezzük.

„17/B. § (1) Az általa irányított szervezetek vonatkozásában a helyi önkormányzat jogosult a közbeszerzéseket összevontan, helyben központosítva lefolytatni.

(2) A helyben központosított közbeszerzési eljárásokra e törvény és a (3) bekezdés szerinti önkormányzati rendelet szabályait kell alkalmazni.

(3) A közbeszerzés helyben központosításáról az önkormányzat rendeletet alkot, amelyben

a) kijelöli a helyben központosított közbeszerzés keretében ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezetet;

b) meghatározza a helyben központosított közbeszerzés **szabályai szerint eljárni köteles önkormányzati költségvetési szervek körét, továbbá a többségi önkormányzati tulajdonú társaságok részére az eljáráshoz való önkéntes csatlakozás lehetőségét;**

c) meghatározza a helyben központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó áruk és szolgáltatások körét;

d) meghatározza az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, és a helyben központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó szervezetek együttműködésének szabályait, különösen a felek adatszolgáltatási kötelezettségét, az adatszolgáltatás és az adatkezelés módját;

e) meghatározza az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet részére fizetendő, kizárólag a helyben központosított közbeszerzéshez kapcsolódó feladatok ellátásával kapcsolatban ténylegesen felmerült költségeket fedező díj számításának és megfizetésének módját, valamint az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezetnek az önkormányzat felé fennálló tájékoztatási és beszámolási kötelezettségét;

f) meghatározza, hogy a keretmegállapodásos eljárás második részét - e törvény szabályai szerint - az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet vagy a helyben központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó vagy ahhoz önként csatlakozott szervezet folytatja le;

g) meghatározhatja a helyben központosított közbeszerzés részletes - az e törvénytől az ilyen eljárások sajátossága miatt szükséges eltérő - szabályait, az európai közösségi joggal összhangban.”

A fenti szabályozás kapcsán az alábbiakat kívánjuk kiemelni:

1., A Kbt. 17/B. § (3) bekezdés a) pontja szerint a helyi önkormányzat által kijelölt ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezetet a Kbt. 22. § (1) bekezdés d) pontja ajánlatkérői jogosultsággal ruházza fel. Ennek alapján – megítélésünk szerint – ez bármely olyan belső, vagy külső szervezet lehet, amelynek tevékenységével a közbeszerzési eljárások megvalósítása összefér. Feladata a helyben központosított közbeszerzési rendszer működtetése, a közbeszerzések lebonyolítása. Jellemzően a polgármesteri hivatal, a körjegyzőség, a megyei önkormányzati hivatal, az önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás munkaszervezete jöhet szóba, de lehet az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaság is (ez esetben indokolt vizsgálni, hogy a kijelölés kapcsán megvannak-e a Kbt. 2/A. §-ában szabályozott „in house” beszerzésre vonatkozó feltételek). Elviekben az sem kizárt, hogy a helyi önkormányzat tőle független „külső” céget jelöljön ki ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezetként, ez esetben azonban a becsült érték meghatározása mellett előzetesen indokolt vizsgálnia azt, hogy a fizetendő díjak alapján a kijelölést megelőzően nem kell-e a külső cég kiválasztására is közbeszerzési eljárást lefolytatnia.

Ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezetként a törvényi megfogalmazásból eredően csak egyetlen szervezetet lehet kijelölni, egyszerre több szervezet ilyen jogokkal való felruházása – bármiféle differenciálás szerint – kizárt. Az önkormányzat döntésétől függően a feladat megvalósítása elvileg új szerv létrehozásával is történhet.

2., A Kbt. 2008. évi CVIII. törvénnyel történt és 2009. április 1-jétől hatályba lépett módosítása – elosztatva az önkéntes csatlakozók körére vonatkozó korábbi bizonytalanságot – **egyértelművé teszi, hogy a helyben központosított rendszerhez önkéntes alapon a többségi önkormányzati tulajdonú társaságok csatlakozhatnak.** *A fentiek értelmében azon önkormányzatoknak, amelyek a helyben központosított közbeszerzés kapcsán már helyi szabályozást alkottak, és annak felülvizsgálatát még nem tették meg, indokolt felülvizsgálniuk rendeleteik vonatkozó részét a helyi szabályozás törvénnyel való összhangja érdekében.* Természetesen a csatlakozás lehetőségének joga a többségi tulajdonú társaságok kapcsán magában foglalja a rendszerből való szabad kilépés lehetőségét is, de ennek, mint ahogy a belépésnek is nyilvánvalóan a rendeletben szabályozott keretek között lehet teljesülnie.

3., A helyben központosított közbeszerzési rendszer csak az árubeszerzésre és szolgáltatás megrendelésre alkalmazható – építési beruházás és egyéb közbeszerzési tárgyak esetén nem. A rendelet hatálya alá tartozó áruk és szolgáltatások körének megjelölésére, bár nem kötelező, de célszerű és egyértelmű mód lehet az úgynevezett CPV kódokra történő hivatkozás. (A CPV kódok [Common Procurement Vocabulary (CPV)] rendszerét a Bizottság 213/2008/EK rendelete a közös közbeszerzési szöszedetről (CPV) szóló 2195/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a közbeszerzési eljárásokról szóló 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a CPV felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról foglalja magában.)

4., A Kbt. 17/B. (3) bekezdés f) pontjában meghatározott szabályozási elem a Kbt. 2008. évi CVIII. törvénnyel történő módosításával került be a kötelezően szabályozandó helyi rendeleti elemek közé, 2009. április 1-jétől kezdődően. A törvényhely lényege szerint a helyi rendeletben kötelezően meg kell határozni azt is, hogy az úgynevezett keretmegállapodásos eljárás esetén az eljárás második szakaszát az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, vagy a kötelezően bevont, illetve önként csatlakozott szervezet folytatja-e le.

A keretmegállapodásos eljárás egy olyan közbeszerzési eljárási mód, amely kiválóan alkalmas jövőbeni igények előzetes lekötésére, és a kiírás időpontjában még nem pontosan ismert mennyiségi és időzítési feltételek kezelésére, ezért a helyben központosított közbeszerzési eljárás rendszerében is jól használható. A keretmegállapodás törvényi definícióját a Kbt. 4. § 12. pontja tartalmazza.

A keretmegállapodásos eljárás két szakaszból áll. Az első szakaszban a klasszikus ajánlatkérő nyílt, vagy meghívásos eljárást köteles alkalmazni a keretmegállapodás megkötése céljából. (Amennyiben a meghatározott feltételek fennállnak, tárgyalásos eljárás is alkalmazható.)

Maga a keretmegállapodás egy vagy több ajánlattevővel is köthető. A keretmegállapodásnak tartalmaznia kell az adott időtartam alatt az annak alapján kötendő konkrét szerződések lényeges feltételeit, különösen a közbeszerzések tárgyát és az ellenszolgáltatás mértékét, valamint a közbeszerzési mennyiséget a legalacsonyabb, vagy legmagasabb mennyiség/érték közlésével, kikötve az ettől való eltérés százalékos mértékét.

Az eljárás második részében az ajánlatkérő a keretmegállapodást kötött ajánlattevői körben kér ajánlato(ka)t és köt szerződést az adott közbeszerzés(ek) megvalósítására úgy, hogy jogosult a keretmegállapodásban meghatározott mennyiség, valamint beszerzési tárgy(ak) egy-egy részére több szerződést kötni.

Amennyiben az ajánlatkérő egy ajánlattevővel kötött keretmegállapodást, a második szakaszban – írásbeli konzultációt követően – vele kötheti meg a konkrét szerződést. Ha az ajánlatkérő több ajánlattevővel kötött keretmegállapodást, bizonyos szabályok szerint vagy a korábban előrébb rangsorolt ajánlatkérővel, vagy a verseny újbóli megnyitása alapján kiválasztott ajánlatkérővel kötheti meg a konkrét szerződést.

A helyben központosított közbeszerzés szabályozási elemei közé az előbb említett keretmegállapodásos eljárásra vonatkozó rendelkezés beiktatását az indokolta, hogy a korábbi rendszerben nem volt mód arra, hogy a keretmegállapodásos eljárás második részében a beszerzést megvalósító konkrét szerződést az abban ténylegesen érdekelt költségvetési szerv, vagy gazdasági társaság konkretizálja az ajánlattevővel, mert az az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet feladatát képezte. Ez a gyakorlatban bizonyos esetekben problémákat jelenthet, mert az ajánlattevővel a tényleges beszerzés kialakítása kapcsán nem az a fél kerül tárgyalási, illetve jogosulti/kötelezett pozícióba, mint akinek érdekében a szerződés tulajdonképpen megvalósul. Az ellenérték teljesítésekor is problémát okozhat, ha az eljárást mint ajánlatkérő, az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet folytatja le, míg az ellenszolgáltatást nem ő, hanem a helyben központosított közbeszerzési rendszer hatálya alá tartozó szervezet teljesítené.

A módosítást követően a törvény – hasonlóan a központosított beszerzés szabályaihoz – **lehetővé teszi, hogy a keretmegállapodásos eljárás második részét már ne az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, hanem az adott intézmény/társaság folytassa le.** Ez azonban azt vonja maga után, hogy a helyi rendeleti szabályozásban egyértelműen meg kell határozni, hogy a keretmegállapodásos eljárás második szakaszában az ajánlatkérő pozíciójában az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, vagy az adott intézmény/társaság jár el. Természetesen a döntéshozó a helyi viszonyok ismeretében továbbiakban is dönthet úgy, hogy az eljárás második szakaszának megvalósítása kizárólag az ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet feladatát képezi.

5., A Kbt. 3. §-ának alapvető jelentőségű rendelkezése szerint „e törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.” Ez utóbbi lehetőségre mutat példát a Kbt. 17/B. § (3) bekezdésének – szintén a 2008. évi CVIII. törvénnyel történő módosítást követően 2009. április 1-jétől hatályosuló – g) pontja, amely szerint a helyi önkormányzatnak **immár lehetősége van meghatározni a helyben központosított közbeszerzésre vonatkozóan – a Kbt.-től az ilyen eljárások sajátossága miatt szükséges – eltérő részletes szabályokat, az európai közösségi joggal összhangban.** *A rendszerre már szabályozást alkotott önkormányzatok számára a Kbt. ezen módosítása nem teremt automatikus rendelet felülvizsgálati kötelezettséget, mert a törvény a helyi szabályozás eltérésének csak a lehetőségét biztosítja.* E körben az eltérés inkább csak az eljárás-technikai szabályozás terén képzelhető el, és alkalmazásánál nemcsak a közösségi közbeszerzési irányelvekre, hanem a közösségi jog egészére, így például az Európai Bíróság folyamatosan fejlődő joggyakorlatára is figyelemmel kell lenni. Ha az önkormányzati rendelet a közösségi joggal ellentétes rendelkezést állapít meg, az Európai Bizottság – hasonlóan más, közösségi joggal összhangban nem álló jogszabályokhoz – kötelezettségszegési eljárást indíthat Magyarország ellen. Ez az eljárás – amennyiben az önkormányzati rendelet jogellenessége igazolódik – az Európai Bíróság előtti eljárással folytatódik, amelynek következménye a tagállammal szemben bírság kiszabása is lehet. Mindezekből következően, ha az önkormányzat rendeletében a Kbt.-től eltérő közbeszerzési eljárási szabályokat kíván megállapítani, fokozottan ügyelnie kell a közösségi joggal való összhangra, amelynek megvalósításához viszont elengedhetetlen a közösségi közbeszerzési jog mélyreható ismerete.

II. Az elektronikus közbeszerzéssel kapcsolatos jövőbeni változások

Az elektronikus közbeszerzés bizonyos elemei már korábban is jelen voltak hazai közbeszerzési jogunkban, azonban a tárgykörben jelentős előrelépést jelent a Kbt. 2008. évi CVIII. törvénnyel történt módosítása az elektronikus hirdetményfeladás-, valamint a közbeszerzési eljárás elektronikus úton történő lefolytatásának jövőbeni kötelező elrendelésével, továbbá a közbeszerzési jogorvoslati eljárásban az elektronikus út kizárólagos használatára vonatkozó kötelezettség előírásával.

Az elektronikus közbeszerzés elemeinek a korábbinál átfogóbb alkalmazása lehetőséget teremthet az adminisztratív terhek és költségek csökkentésére, a nagyobb átláthatóság feltételeinek biztosítására, a hirdetmények elektronikus feladásával pedig az eljárási határidők rövidebbé válhatnak, mivel a közösségi irányelvek az elektronikus út használatával rövidebb határidőket tesznek lehetővé.

Mindezek azonban változó kötelezettséget is jelentenek az ajánlatkérők számára, amely kötelezettségek alapvető elemeiből az alábbiakat kívánjuk kiemelni.

1., A tárgykörhöz kapcsolódik, hogy a Kbt. 2008. évi CVIII. törvénnyel módosított 5. § (2) bekezdése, illetve 17/C. § (1) bekezdése 2009. április 1-jétől kezdődően **a közbeszerzési terv (és módosításai), valamint a Kbt. 17/C. § (1) bekezdésében meghatározott adatok, információk, hirdetmények vonatkozásában elektronikus közzétételi kötelezettséget ír elő az érintett ajánlatkérők részére.**

Az ajánlatkérőnek ezen kötelezettségét, amennyiben rendelkezik honlappal – honlapján, amennyiben ilyennel nem rendelkezik a Közbeszerzések Tanácsának honlapján kell teljesítenie. (A szabályozás 2010. január 1-jétől módosulni fog, azt követően a honlappal

rendelkező ajánlattevőnek is a Közbeszerzések Tanácsának honlapján történő közzététel válik elsődlegessé, a saját honlapján való közzététel – vagy elérési út biztosítása – mellett.)

Az információk a Közbeszerzések Tanácsa honlapján való közzétételének biztosítása érdekében az egyes kormányrendeleteknek a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításával összefüggő módosításáról szóló 82/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet új 34/A. §-t iktatott be a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályairól, a hirdetmények ellenőrzésének rendjéről és díjáról, valamint a Közbeszerzési Értesítőben történő közzététel rendjéről és díjáról szóló 34/2004. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: közzétételi rendelet) rendelkezései közé.

A közzétételi rendelet 34/A. §-a, valamint az ahhoz kapcsolódó, a Közbeszerzések Tanácsának elnöke által kiadott tájékoztató (KÉ 2009. évi 64. szám, 2009. június 5.) alapján a Tanács részére csak azon dokumentumokat kell megküldeni, amelyek elektronikus formában nem állnak a rendelkezésére. Ezek a hivatkozott ajánlás szerint az alábbiak: a közbeszerzési terv, a közbeszerzési, a Kbt. 99/A. § (4) bekezdése szerinti, továbbá a Kbt. 2/A. § alkalmazásával megkötött szerződések, az ellenszolgáltatás teljesítésével kapcsolatos adatok, az éves statisztikai összegzés, valamint a Kbt. 17/C. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatás.

A Kbt. 17/C. § (1) bekezdésében meghatározott további dokumentumok közül az elnöki tájékoztató részletesen összefoglalja azok körét, amelyek megküldése szüregszerűen (hirdetmények, jogorvoslati határozatok, stb.), mert azok egyéb úton a Tanács rendelkezésére állnak.

A közzététel díjmentes és a közzétételi kérelmet e-mail útján kell megküldeni a kapcsolat@kozbeszerzesek-tanacs.hu címre, hivatkozva a közzétételi kötelezettséget előíró Kbt.-beli rendelkezésre. A közzétetni kívánt dokumentumot PDF formátumban kell az elektronikus levél mellékleteként csatolni, és a közzétételi rendelet 34/A. § (2) bekezdése által megkívánt egyéb adatok közlését egy a Tanács honlapján elérhető Excel táblázat kitöltésével, és az elektronikus levélhez való csatolásával kell teljesíteni.

2., A Kbt. módosuló 44. § (2) bekezdése 2010. január 1-jével a közösségi eljárásrend szerinti eljárásokban, módosuló 246. § (2) bekezdése pedig 2010. július 1-jével az új egyszerű eljárásban is **előírja a közbeszerzési hirdetmények külön jogszabályban meghatározott elektronikus úton és módon történő feladását.**

A hirdetmények megküldésére vonatkozóan részletes szabályokat a hatálybalépési lépéseknek megfelelően módosuló közzétételi rendelet, illetve a közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról szóló 257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Er.) 7-8. §-a tartalmazza.

3., **Az elektronikus hirdetményfeladással azonosan a közbeszerzési eljárások elektronikus úton történő lefolytatása is kötelezővé válik** a Kbt. módosuló 21. § (4) bekezdése alapján 2010. január 1-jei hatálybalépéssel a közösségi eljárásrendben, illetve a Kbt. módosuló 240. § (2) bekezdése alapján 2010. július 1-jei hatálybalépéssel az új egyszerű eljárásban. A közbeszerzési eljárás elektronikus lefolytatása a gyakorlatban azt jelenti, hogy az eljárásokban az ajánlatkérő és az ajánlattevők közötti kommunikáció alapvetően elektronikus úton fog zajlani.

Ezzel kapcsolatban feltétlenül fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az országgyűlés elfogadta a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló 2009. évi LII. törvényt (a továbbiakban Ektv.), amelynek 2010. január 1-jén hatályba lépő 9. §-a a közbeszerzések elektronikus megvalósítása kapcsán külön szabályokat határoz meg.

Az Ektv. hivatkozott szakasza alapján:

„9. § (1) A közbeszerzési eljárásban a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti ajánlatkérő - ideértve a költségvetési szervnek nem minősülő szervezeteket is - hivatali kapuval, az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező képviselője ügyfélkapuval rendelkezik.

(2) Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban használatos elektronikus formanyomtatványait honlapján helyezi el. E formanyomtatványok tartalmazzák az ajánlatkérő - Állami Elektronikus Kézbesítési Szolgáltató által biztosított - nyilvános titkosító kulcsát, amelyet a közbeszerzési eljárás lezárulásáig használhat.

(3) Az ajánlattevő ajánlatát, a részvételre jelentkező részvételi jelentkezését és egyéb, a közbeszerzési eljárásban benyújtani kívánt iratot - az (2) bekezdés szerinti - elektronikus formanyomtatványon nyújtja be az ajánlatkérőhöz.

(4) Az ajánlatkérő az ajánlattételi, illetve a részvételi határidő lejártának időpontjában az Állami Elektronikus Kézbesítési Szolgáltatótól kapott, az elektronikus formanyomtatványhoz tartozó privát titkosító kulccsal kezdi meg a beérkezett ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések bontását.

(5) Az ajánlatkérő az új közbeszerzési eljárásában - az Állami Elektronikus Kézbesítési Szolgáltatótól igényelt - új nyilvános kulccsal teszi közzé formanyomtatványát.

(6) Ezt az eljárást az Állami Elektronikus Kézbesítési Szolgáltató díj fizetéséhez kötheti.”

A fentiekén túlmenően természetesen a Kbt. egyes rendelkezései között is találhatunk olyan konkrét előírásokat, amelyek az eljárás elektronikus lebonyolításának mikéntjét határozzák meg [pl. a következő legkedvezőbb ajánlattevő elektronikus úton való felhívása az igazolások benyújtására (Kbt. 63. § (4) bekezdés), tények, adatok ellenőrzése közhiteles elektronikus nyilvántartásból (Kbt. 63/A. § (1) bekezdés), az elektronikus árlejtés kezdeményezésének esetei, vagy további 2010. január 1-jétől és 2010. július 1-jétől módosuló, az elektronikus kommunikációra való teljes áttérést megvalósító rendelkezések, mint például az írásbeli összegzés elektronikus úton való megküldése a távollevő ajánlatkérők részére (Kbt. 96. § (2) bekezdés), vagy a 2010. január 1-jétől hatályos előzetes vitarendezési eljárás kapcsán a kérelem és válasz fokozatos elektronikus úton történő megküldési kötelezettsége (Kbt. 96/B (3) bekezdés)].

A Kbt. vonatkozó rendelkezései mellett az előzőleg már említett Er. is tartalmaz az egyes közbeszerzési cselekmények elektronikus lebonyolítását (pl. elektronikus árlejtés) meghatározó rendelkezéseket. Az elektronikus eljárás általánossá válása egyébként a szerződéskötési moratórium 2010. január 1-jétől megváltozó időtartamát is tovább módosítja 2010. július 1-jétől kezdődően a törvény harmadik része szerinti eljárásban.

4., Az elektronikus közbeszerzési eljárással párhuzamosan a közbeszerzés jogorvoslati rendszere is kötelezően elektronikussá válik. A Kbt. módosuló 317. § (2) bekezdése alapján – 2010. január 1-jei hatálybalépéssel a közösségi eljárásrendhez, 2010. július 1-jei hatálybalépéssel pedig a nemzeti rezsimhez is kapcsolódóan – **a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásában az eljárási cselekmények kizárólag elektronikus kapcsolattartás keretében gyakorolhatóak**, és ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése

alapján a feleknek az ügyel kapcsolatos valamennyi dokumentumot elektronikus úton kell a Döntőbizottság rendelkezésére bocsátaniuk.

A fentiekkel összefüggésben a Kbt. módosuló 325. § (2) bekezdése a jogorvoslati kérelem vonatkozásában külön ki is emeli, hogy ha a kérelmet nem elektronikus úton, vagy elektronikus úton, de nem olvasható formában nyújtják be, akkor a Döntőbizottságnak hiánypótlásra kell felhívnia a kérelmezőt, és a felhívás nem megfelelő teljesítése a kérelem elutasítását fogja eredményezni.

Az elektronikus jogorvoslati eljárás a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kérelem (és mellékletei) elektronikus benyújtásán túl az esetleges hiánypótlási felhívás is ilyen formában érkezik, és azt elektronikus úton kell teljesíteni. Az érintettek az iratokba való betekintés jogát is tudják majd ezen a módon gyakorolni, mert az ügyel kapcsolatos valamennyi dokumentum elektronikus formában kerül a Döntőbizottsághoz. A Döntőbizottság elektronikus úton küldi meg az idézést, és a döntéseit is ilyen módon közli az érintettekkel. Többek között az elektronikus átállásra tekintettel változnak 2010. január és július 1-jétől a jogorvoslati kérelem benyújtási határidejének szabályai is.

Az elektronikus jogorvoslati eljárás bevezetése azonban nemcsak a Döntőbizottság előtti eljárásra vonatkozik, hanem a bíróságok előtti eljárást is érinti. A Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata elleni-, illetve a kombinált per megindítására szolgáló keresetlevelet, valamint a Döntőbizottság megtámadható végzése elleni jogorvoslati kérelmet ugyanis (a 2010. január 1-jei és július 1-jei módosuló hatály figyelembe vétele mellett) a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz kizárólag elektronikus úton lehet majd benyújtani, és azokat a Döntőbizottság az ügy irataival együtt elektronikusan továbbítja a bírósághoz (Kbt. módosuló 347. § (1)-(2) bekezdés, 345. § (2) bekezdés, beiktatásra kerülő 350. § (5)-(6) bekezdés).

Mindezeket túlmenően a Kbt. 2010. január 1-jével és július 1-jével hatályba lépő szabályai úgy rendelkeznek, hogy **az I. és II. fokú perben (illetve a végzés elleni nem peres eljárásban) a beadványok benyújtása és a bírósági iratok kézbesítése** a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben, valamint külön jogszabályban meghatározottak szerint **kizárólag elektronikus úton történhet.**

Ez a külön jogszabály a már hivatkozott Ektv., amely nemcsak a közbeszerzési eljárások elektronikus megvalósítása kapcsán tartalmaz rendelkezéseket, hanem fő tárgyként a hatóságok egymás közötti, valamint a hatóság és ügyfél viszonyában rendezi az elektronikus okiratok hatósági eljárásokban történő elektronikus kézbesítésének feltételeit.

Készítette:

Dr. Laurinyecz Attila

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Tájékoztató a panaszügyek intézéséről

1. A panaszügyek intézésével kapcsolatos jogi szabályozás történeti előzménye

Az európai uniós csatlakozással – az Európai Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény által meghatározott keretek között lezajlott jogharmonizációs folyamat lezárását követően – a csatlakozási szerződést kihirdető törvénnyel összefüggésben, elengedhetetlenül szükségessé vált több jogszabályi rendelkezés módosítása, illetőleg megállapítása.

A jogharmonizációs folyamatban az Országgyűlés megalkotta „*az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról*” szülő 2004. évi XXIX törvényt.

A törvénynek az „egyes törvényi rendelkezések megállapításáról” szülő 13. fejezet, 141-143. §-ai tartalmazzák a közérdekű kérelmekkel, panaszokkal és bejelentésekkel kapcsolatos eljárás új szabályait (továbbiakban: Panasztörvény).

A jogszabály – a joganyag átfogó újraszabályozásáig – korszerűsíti az eljárást, amelyet hatálybalépését megelőzően az 1977. évi I. törvény elavult rendelkezései szabályoztak.

2. A közérdekű kérelmekkel, panaszokkal és bejelentésekkel kapcsolatos jogi szabályozás ismertetése

2.1. Alapelvek

A Magyar Köztársaságban minden állampolgárnak az Alkotmányban biztosított joga, hogy részt vegyen a közügyek intézésében, egyben kötelessége, hogy közmegebízását lelkiismeretesen teljesítse.

Az állampolgárok az állami és az önkormányzati szerveknek közérdekű javaslatokat tehetnek, melyeket érdemben el kell bírálni.

Az állami és társadalmi rend védelme, a társadalmi érdekeknek és az állampolgárok jogos egyéni érdekeinek érvényre juttatása végett – a közérdekű javaslatokon kívül – minden állampolgár közérdekű bejelentést, valamint panaszt is előterjeszhet.

A törvény egységesen szabályozza az állampolgárok közérdekű bejelentéseinek, javaslatainak és panaszainak előterjesztését, vizsgálatát és érdemi elintézését, védi a javaslattevő állampolgárokat, ugyanakkor gátat kíván vetni az alaptalan, felelőtlen bejelentéseknek, panaszoknak.

A **közérdekű bejelentésnek** az a rendeltetése, hogy olyan körülményre, hibára vagy hiányosságra hívja fel az illetékes szerv figyelmét, amelynek orvoslásához, illetőleg megszüntetéséhez a kisebb vagy nagyobb közösségnek, adott esetben az egész társadalomnak érdeke fűződik. A közérdekű bejelentés általában valamilyen visszás vagy éppen jogellenes jelenségre vagy magatartásra mutat rá, a **közérdekű javaslat** viszont valamilyen társadalmilag hasznos gazdasági, kulturális, igazgatási vagy egyéb cél elérésére irányuló kezdeményezést foglal magában.

A közérdekű bejelentés és javaslat össze is fonódhat, mert megtörténhet, hogy a közérdekű bejelentés valamilyen konkrét visszás jelenség feltárása mellett javaslatot is tartalmaz.

A Panasztörvény az alábbiak szerint definiálja a közérdekű bejelentés fogalmát:

„A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása, illetőleg megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat.”

A **panasz** fogalmát a jogszabályok nem egyértelműen használják, de az állampolgárok sem mindig jelölik meg pontosan, hogy beadványukat milyen eljárásban, milyen célból nyújtották be.

Ebből következik az is, hogy a panasz elnevezést gyakran olyan jogorvoslatokra is alkalmazzák, amelyek valamely eljárásban már szabályozva vannak, vagy amelyeket az adott jogszabály pontosan megjelöl (pl. szabályozza a benyújtási határidőt, feltételeket).

Panaszként jelölik meg sokszor magát a fellebbezést, az új eljárás megindítására irányuló beadványt vagy a törvényességi óvás kezdeményezése iránti kérelmet.

A fentiekből következően a különféle sérelmek orvoslását kérő beadványokat több olyan szerv is intézi, amelynek az nem tartozik hatáskörébe. Sokszor éppen az a szerv nem kapja meg idejében a beadványt, amelynek pedig feladata lenne annak elbírálása és a hatékony, gyors elintézése.

A Panasztörvény az alábbiak szerint definiálja a panasz fogalmát:

„A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, államigazgatási - eljárás hatálya alá.”

2.2 Eljárás a panasz, közérdekű bejelentés, javaslat intézése során

A panaszt, közérdekű bejelentést, javaslatot akár szóban, akár írásban, vagy elektronikus úton is elő lehet terjeszteni ahhoz a szervhez, amely az elintézésre az ügy tárgyköre szerint hivatott.

A szóbeli bejelentést az eljárásra jogosult szerv köteles írásba foglalni.

Ha az előterjesztést más szerv kapja, az nyolc napon belül továbbítja az elintézésre hivatott szervhez és erről a bejelentőt írásban tájékoztatja.

A közérdekű bejelentések és javaslatok vizsgálatában és elintézésében mind az eljáró, mind a közreműködő szervek kötelesek a szükséges – érdemi és közbeeső – intézkedéseket haladéktalanul megtenni.

A panaszokat, közérdekű bejelentéseket, illetőleg javaslatokat a beérkezéstől számított harminc napon belül kell elbírálni.

Ha az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a panaszost (bejelentőt) a panasz (bejelentés) beérkezésétől számított tizenöt napon belül – az elintézés várható időpontjának egyidejű közlésével – tájékoztatni kell.

Az eljárásra jogosult szerv élhet a közérdekű bejelentő (javaslattevő), vagy a panaszos személyes meghallgatásának lehetőségével. A Panasztörvény az eljárásra jogosult szervre bízta annak megítélését, hogy a bejelentőt (a javaslattevőt) meghallgatja-e.

Meghallgatásra általában akkor kerül sor, ha az ügy jellege, a bejelentés, illetőleg a javaslat tartalma azt szükségessé teszi a tények megállapítása, és így az ügy elbírálásának eredményessége érdekében.

A bejelentés elintézésére hivatott szerv a vizsgálat befejezésekor nem csupán a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről köteles a bejelentőt vagy a javaslattevőt írásban haladéktalanul értesíteni, de az állásfoglalás indokait is közölnie kell írásban vagy elektronikus úton.

Az írásbeli értesítés csak akkor mellőzhető, ha az elintézésről a bejelentőt (javaslattevőt) szóban tájékoztatták és ő a tájékoztatást tudomásul vette.

Ha e két együttes feltétel közül bármelyik hiányzik (az ügyfelet szóban tájékoztatták és azt ő tudomásul is vette), az írásbeli értesítés kötelező.

A Panasztörvény szerint mellőzni lehet a korábbival azonos tartalmú, továbbá a névtelen bejelentés vizsgálatát.

A korábbival azonos tartalmú bejelentéssel esik egy tekintet alá az olyan eset is, amikor a bejelentő egyidejűleg több szervhez teszi meg a bejelentését és azt az elintézésre hivatott szerv egyszer érdemben megvizsgálta.

A panasz vizsgálata és érdemi elintézése nemcsak olyan esetben mellőzhető, ha az a már elbírált korábbival azonos tartalmú, vagy a panaszos nem nevezte meg magát, hanem akkor is, ha a panasztevő a sérelmezett tevékenységről (mulasztásról) való tudomásszerzésétől számított hat hónap után terjesztette elő panaszát.

A tudomásszerzéstől számított hat hónap után előterjesztett panasz vizsgálata, vagy annak mellőzése az elintézésre hivatott szerv mérlegelésén múlik, de a tudomásszerzéstől számított egy év után előterjesztett panasz vizsgálatát minden esetben mellőzni kell.

A Panasztörvény e rendelkezése egyfelől az ügyek gyorsabb lezárását célozza, másfelől azon a tapasztalaton alapul, hogy a panaszok túlnyomó többségét a valóságos vagy vélt sérelem keletkezése után rövid időn belül előterjesztik.

Megkülönböztetett gondossággal kell a névtelen bejelentés vizsgálatának elrendelését kezelni. Az ilyen bejelentések vizsgálatára általában akkor kerül sor, ha az összes körülmény mérlegelése alapján alaposan feltételezhető, hogy a bejelentésben foglaltak megfelelnek a valóságnak.

A közérdekű bejelentés és javaslat megvizsgálása alapján az eljáró szerv többféle intézkedést tehet.

A Panasztörvény 143. §-ban foglaltak szerint a panasz, illetőleg a közérdekű bejelentés alapján – ha alaposnak bizonyul – gondoskodni kell

„a) a jogszerű, illetőleg a közérdeknek megfelelő állapot helyreállításáról vagy az egyébként szükséges intézkedések megtételéről;

b) a feltárt hibák okainak megszüntetéséről;

c) az okozott sérelem orvoslásáról, továbbá

d) indokolt esetben a felelősségre vonás kezdeményezéséről.”

A bejelentő, javaslattevő védelme érdekében az eljárásban korlátozott a személyes adatokkal történő rendelkezés lehetősége.

A bejelentő és a javaslattevő adatait csak hozzájáruló nyilatkozatuk esetén lehet az intézkedés megtételére hatáskörrel rendelkező szervnek továbbítani.

További feltétel, hogy az ügyben intézkedésre hatáskörrel rendelkező szervnek törvény alapján jogosultnak kell lennie személyes adatok kezelésére.

Ha azonban a bejelentő, panaszos rosszhiszeműen járt el, és ezzel bűncselekményt vagy szabálysértést követett el, másnak kárt vagy jogsérelmet okozott, az adatok a hozzájárulása nélkül is átadhatók a szükséges eljárásra hatáskörrel rendelkező szervnek.

Ezen túlmenően azonban a Panasztörvény tiltja a bejelentő személyes adatainak továbbítását, illetve nyilvánosságra hozatalát, ugyanis azok nyilvánosságra hozatalához szükséges a bejelentő egyértelmű hozzájárulása.

Fontos megjegyezni, hogy a panaszok, közérdekű bejelentések, javaslatok kivizsgálása során a Panasztörvényben szabályozottak szerint kell eljárni, és az eljárásban nem kell alkalmazni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (Ket.) szabályait.

3. Az önkormányzatok törvényes működésével kapcsolatos panaszok, közérdekű bejelentések, javaslatok „sorsa”, a 2009. január 1-je után megváltozott jogszabályi körülményeket követően

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 98. § (3) bekezdése törvényességi ellenőrzési hatáskört biztosít a közigazgatási hivatalnak.

Ezt a hatáskört gyakorolva kellene eljárni, amikor a közérdekű bejelentés, vagy panasz alapján önkormányzati döntés és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatali eljárás vizsgálata válik szükségessé, illetve a panaszban, közérdekű bejelentésben megjelenő szabályozási tárgykör az önkormányzatok rendeletalkotási hatáskörébe tartozik.

Az önkormányzatokkal szembeni panaszügyek kivizsgálása egészen 2009. január 1-ig az Ötv.-ben foglalt szabályoknak megfelelően és a Panasztörvény által szabályozott eljárásban történt.

A Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervéről szóló 318/2008. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján 2009. január 1. napjával a regionális közigazgatási hivatalok általános jogutódjaként létrejöttek a regionális államigazgatási hivatalok.

A jogszabály értelmében a regionális államigazgatási hivatal (a továbbiakban: hivatal) – **a helyi önkormányzatok és a kisebbségi önkormányzatok törvényességi ellenőrzése kivételével** – a regionális közigazgatási hivatal általános jogutódja.

Mivel a hivatal hatásköre nem terjed ki a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzésére, ennek megfelelően a közérdekű bejelentésekben jelzett, panaszbeadványokban kifogásolt önkormányzati döntések és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatali eljárások vizsgálatára sem jogosult.

Az önkormányzatok döntéseivel, működéseivel szembeni panaszügyek tekintetében az ügyészségnek, az Alkotmánybíróságnak, és az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának van hatásköre eljárni az egyéni jog- vagy érdeksérelmek esetében az alábbiak szerint.

A Magyar Köztársaság Ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 13. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az ügyészi törvényességi felügyelet a Kormánytól alacsonyabb szintű közigazgatási szervek által kibocsátott jogszabályokra, illetőleg az állami irányítás egyéb jogi eszközeire, valamint e szervek egyéb általános érvényű rendelkezéseire és e szervek jogalkalmazás körébe tartozó egyedi döntéseire terjed ki.

A 13. § (2) bekezdése alapján az ügyész a törvényesség biztosítása érdekében az ügyészi törvényességi felügyelet során elbírálja azokat a **törvényességi kérelmeket, közérdekű bejelentéseket és törvénytárgyalásra utaló jelzéseket, amelyeket** az államigazgatás és más, bíróságon kívüli jogalkalmazó szervek határozatai, illetőleg törvénytárgyaló mulasztásai ellen **az ügyészséghez benyújtanak.**

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII törvény (továbbiakban: Abtv.) 1. § b) pontja szerint az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a jogszabály – így a helyi önkormányzat rendelete is –, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata.

Az Abtv. 21. § (2) bekezdése alapján **jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát bárki indítványozhatja az Alkotmánybíróságnál.**

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX törvény 16. § (1) bekezdése szerint **az országgyűlési biztoshoz bárki fordulhat**, panasszal.

Ezzel a lehetőséggel akkor lehet élni, ha a panaszos megítélése szerint valamely hatóság (így például a közigazgatási feladatot ellátó szerv, a helyi önkormányzat és a kisebbségi önkormányzat), illetve közszolgáltatást végző szerv tevékenysége során, alapvető jogaival összefüggésben visszásságot okozott. Az ombudsmani vizsgálat feltétele, hogy a panasz kapcsán a panaszos a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, illetve jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A fentiekből következik, hogy a regionális államigazgatási hivatalok törvényességi ellenőrzési hatáskörének hiányában az önkormányzatok alkotmányellenes vagy törvényt sértő döntéseivel szemben a bejelentő személyesen is élhet panasszal az ügyészségről, az alkotmánybíróságról és az országgyűlési biztos intézményéről szóló törvények alapján.

Készítette:

Sztankovics Béla

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Hatósági Főosztály tájékoztatói

2009. október 1-jétől változó kereskedelmi szabályozás

A 2009. október 1-jétől életbe lépő kereskedelmi jogszabály-változások a kereskedelmi vállalkozások létesítésének, működésének könnyítését jelenti, amely a szakma régi igényének felel meg. A korábbi hosszadalmas engedélyezési eljárásokat ugyanis a tevékenységek többségénél felváltja a bejelentési, nyilvántartásba vételi kötelezettség. Az ügyintézési idő lerövidülése, a kisebb adminisztráció kézzelfogható gazdasági előnyt is jelent a vállalkozások többségének, továbbá az egységes belső piaci szabályozás miatt javulhat piacra jutásuk esélye, s versenyképességük.

Előzmények

Az Európai Parlament és a Tanács végül 2006. december 12-én elfogadta a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelvet, melynek rendelkezéseit a tagállamoknak 2009. december 28-ig kell átültetniük nemzeti jogukba. Az Irányelv abból indul ki, hogy a fogyasztók számára szélesebb körű, jobb és olcsóbb szolgáltatásokat biztosíthatna egy olyan szabad piac, amely a tagállamokat arra készítené, hogy **megszüntessék egyrészt a letelepedéssel járó, másrészt a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás korlátozásait is, ugyanakkor növeljék az átláthatóságot, és bővítsék a fogyasztók számára nyújtott tájékoztatást, a szolgáltatás igénybevételének biztonságát.** Az irányelv célkitűzése, hogy felszámolja a szolgáltatók belső piaci tevékenységét nehezítő és drágító adminisztrációs terheket és a tagállami korlátozó rendelkezések lebontásával megvalósuljon a szolgáltatások szabadon működő tényleges belső piaca. Az Irányelv egyúttal egyfajta közigazgatási reformot vezet be azáltal, hogy a tagállamok a szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges **adminisztratív terheket a lehető legkisebb szintre csökkentik, illetve megszüntetik a más tagállamokból letelepedő vállalkozásokat hátrányosan megkülönböztető feltételeket, és biztosítják, hogy a szolgáltatók tevékenységét ne akadályozzák hosszadalmas, átláthatatlan és költséges engedélyezési eljárások.**

Az irányelv hazánkban a 2009. évi LXXVI. törvénnyel került átvételre, amely a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szól. E törvénnyel egyidejűleg változott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.), továbbá számos érintett egyéb törvény, többek között a kereskedelmi törvény is. E törvények 2009. október 1-jén léptek hatályba, amelyek többségéhez végrehajtási rendelet is kapcsolódik, ugyancsak október 1-jei hatálybalépéssel.

A kereskedelmi törvény módosulásának fontosabb pontjai

Megszűnt az a fő elv, hogy kereskedelmi tevékenység csak működési engedéllyel rendelkező üzletben folytatható.

A jövőben a kereskedés formáját a kereskedő választja meg, amely lehet üzlet, üzleten kívüli kereskedelem, csomagküldő kereskedelem, közterületi értékesítés, mozgóbolti árusítás, automatából történő árusítás, bevásárlóközpontokban, valamint vásárokon és piacokon történő árusítás.

Alapelvként mondja ki a törvény, hogy a kereskedelmi tevékenységre irányuló szándékot a kereskedőnek be kell jelenteni a kereskedelmi hatóságnál, s a bejelentést követően tevékenységét megkezdheti.

Az irányelvvel összhangban előírja a törvény azt is, hogy közérdekű ok fennállása esetén jogszabály bizonyos termékek forgalmazását működési engedélyköteles üzlethez kötheti, illetve külön törvény, vagy kormányrendelet egyes termékek forgalmazását hatósági engedélyhez kötheti.

Ugyancsak jogszabályi felhatalmazás van arra, hogy az egyes kereskedelmi formákban értékesíthető termékeket – amennyiben az indokolt –, korlátozza a végrehajtási rendelet (ilyen pl. a közterületi árusítás).

A bejelentésekről, illetve a működési engedélyekről a kereskedelmi hatóságnak nyilvántartást kell vezetnie, amelyet közzé kell tenni elektronikusan is, hogy ahhoz a hatóságok és a fogyasztók hozzáférjenek.

Egyértelművé válik továbbá a módosulással a kereskedelmi hatóság hatásköre, eljárása, továbbá szankciói is.

A kereskedelmi törvény módosulása következtében az üzletek működéséről szóló, jelenleg hatályos kormányrendelet október 1-jétől hatályon kívül helyezésre került, helyette a kereskedelmi tevékenységek folytatásáról szóló új rendelet készült, amely részletesen tartalmazza a következőket:

A jogszabály kereskedelmi hatóságként a mozgóboltok, a csomagküldő kereskedelem, az automatából történő értékesítés, valamint az üzleten kívüli (házaló) kereskedelem esetén a kereskedő **székhelye** szerinti település (a fővárosban a kerületi) jegyzőjét jelöli ki.

Minden más kereskedelmi forma esetében a **tevékenység helye** szerinti település jegyzője a kijelölt kereskedelmi hatóság, akár a működési engedély, akár a bejelentés esetében.

A rendelet csak nagyon **szűk körben határozza meg azt a termékkört, amelyek csak működési engedéllyel rendelkező üzletben forgalmazhatók.** E termékek a dohányárúk, a veszélyes anyagok és készítmények, egyes festékek és lakkok, az állatgyógyászati készítmények, a fegyver, lőszer, robbanóanyag, növényvédőszer, a nem veszélyes hulladékok, valamint az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt anyagok, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) szerinti üzemanyagok kivételével. E termékek forgalmazásához gyakorlatilag a jelenleg is hatályos rendben működési engedélyt kell kérni a tevékenység helye szerinti jegyzőtől, aki az egyablakos eljárási rend szerint – ahol szükséges – bevonja a szakhatóságokat, illetve a vállalkozás kérelmére helyszíni szemlét tart.

Minden más termék forgalmazása esetén csak be kell jelenteni a folytatni kívánt tevékenységet a rendeletben meghatározott adatokkal, amely bejelentést a jegyző a termék forgalmazásában érintett szakhatóságokhoz továbbítja, akik a bejelentéstől számított 22 munkanapon belül ellenőrzést folytatnak le. Az ellenőrzés eredményéről tájékoztatják a jegyzőt, aki a kereskedőt az adott tevékenységgel az adott kereskedelmi formában nyilvántartásba veszi.

Vannak azonban **olyan termékek** (főleg állati eredetű élelmiszerek) **amelyeknél külön jogszabály írja elő, hogy azok forgalmazását a szakmailag érintett hatóságnak engedélyeznie kell.** Ebben az esetben a kereskedelmi törvény előírásaival összhangban **e termékek csak ezeknek az engedélyeknek a birtokában forgalmazhatók bármilyen kereskedelmi formában, függetlenül attól, hogy e termékek a bejelentés-köteles kategóriába tartoznak.** Ezért a jogszabály ezekre az esetekre tekintettel a jegyzőt közreműködő hatóságként jelöli ki, amely azt jelenti, hogy a vállalkozás a főszabályhoz igazodóan e tevékenységét is a jegyzőnél jelentheti be, azonban a jegyző ezt az érintett hatósághoz továbbítja. A hatóság az engedély megadásáról értesíti a jegyzőt a nyilvántartásba vétel érdekében. A vállalkozás az engedély iránti kérelmét közvetlenül az érintett hatósághoz is benyújthatja, aki ebben az esetben is az engedély megadásáról értesíti a jegyzőt.

A jegyző által vezetett nyilvántartás nyilvános, azt az önkormányzat honlapján közzéteszik.

A jogszabály a kereskedelmi törvény felhatalmazása alapján egyes kereskedelmi formákban korlátozásokat is bevezet. Így például meghatározza azt, hogy közterületi értékesítés keretében csak mely termékeket lehet forgalmazni. A listában nem szereplő termékek közterületi értékesítés keretében nem forgalmazhatóak. Korlátozza bizonyos termékek automatából, mozgóbolt útján, valamint üzleten kívüli (házaló) kereskedés útján történő árusítását is.

Rendelkezik egyes termékek (pl. szexuális termékek, szeszesital) árusítási feltételeiről is, továbbá a kereskedelmi tevékenységek ellenőrzésében eljáró hatóságok eljárásairól, szankcióiról.

Lényeges rendelkezés, hogy a rendelet a már működő, működési engedéllyel rendelkező vállalkozásokat nem érinti, a hatálybalépést követően a már működő és engedéllyel rendelkező üzletek esetében csak az első módosítási kérelemre kell a rendelet szerinti új működési engedélyről szóló igazolást kiadni.

Az előbbieken részletezett kormányrendeleten kívül módosult a vásárokról és piacokról szóló kormányrendelet, amelyből, összhangban az új rendelettel, kikerült a csak üzlethez kötötten forgalmazható termékek köre, hiszen azt a kereskedelmi tevékenységek feltételeiről szóló rendelet határozza meg, másrészt e rendelet része lett a bevásárlóközpontok bejelentésére vonatkozó eljárás is.

(Forrás: Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium)

További jogszabályváltozások a kereskedelmi és ipari igazgatási területet érintően

Illeték

A bejelentés-köteles tevékenységekre, így a **kereskedelmi tevékenységek bejelentésére** is, bár a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (Szttv.) szerint a bejelentés nem közigazgatási hatósági ügy, a 2009. évi LVI. törvénnyel módosított, **az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 102. § (1) bekezdés w) pontja értelmében** a közigazgatási hatósági eljárásért **fizetendő általános tételű eljárási illetéket kell fizetni, azaz 2200.- forintot.**

Az üzlet működési engedélyével kapcsolatos illetékek (Itv. XVII. sz. melléklete) nem változtak.

Vásár, piac, bevásárlóközpont

Felhívjuk a figyelmet, hogy 2009. október 1. napjától a 212/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet **módosította a vásárokról, a piacokról szóló 55/2009. (III. 13.) Korm. rendeletet**, s annak címét is.

A vásárokról, piacokról és a bevásárlóközpontokról szóló Kormányrendelet ennek értelmében már kiterjed a bevásárlóközpontokra is.

A vásár és a piac üzemeltetése továbbra is engedélyhez, a bevásárlóközpont üzemeltetése viszont csak bejelentéshez kötött tevékenység.

Lényeges változás, hogy a vásár, piac **engedélyezés ügyintézési határideje 15 nap helyett 10 munkanap**.

Telepek

A Kormány a 211/2009. (IX. 29.) Korm. rendeletével **módosította a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése** alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés **szabályairól szóló 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendeletet**.

A módosítás a Ket. 15. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján meghatározza azon személyek körét, akik a Ket. 15. § (1) bekezdésében foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek, pontosítja továbbá a Ket. 78. § (1) bekezdésével összhangban a határozatról értesítendőek körét.

Lényeges kiegészítést tartalmaz a R. 10. § (5) bekezdése, miszerint a bejelentés-köteles tevékenység bejelentés nélküli folytatása esetén nem lehet a 10. § (3) bekezdés a) pontja szerinti szankciót alkalmazni, vagyis a bejelentés nélkül végzett tevékenységet megtiltani.

Ilyen esetben a bejelentés-köteles szolgáltatási tevékenységek tekintetében a 2009. október 1. napján hatályba lépett, **a bejelentés elmulasztása esetén fizetendő bírságról, továbbá a szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságok általános kijelöléséről szóló 186/2009. (IX. 10.) Korm. rendeletben** foglaltak szerint kell eljárni.

A **R. új 10/A. §-ban** rögzíti, hogy a telep engedélyezésével, bejelentésével és a nyilvántartás adatainak módosításával kapcsolatos eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, melynek rendeleti úton történő szabályozására az iparügyekért felelős miniszter részére ad felhatalmazást.

Módosítja a R. 3. és 4. sz. mellékletének 1.3 pontját, tehát a bejelentésben illetve az engedély iránti kérelemben október 1. napjától a vállalkozónak nem a vállalkozói igazolványa számát, hanem a nyilvántartási számát kell megjelölnie.

Korrigálja a R. 6. sz. mellékletének a nyilvántartásba bejegyzés okának kódolását, mely szerint az engedély visszavonása helyesen az 5. számmal jelölendő.

Készítette:

Dr. Bereczky Katalin
Hatósági Főosztály

Az anyakönyvi értesítés kiadásának jogsértő gyakorlata

A lejárt személyazonosító igazolvány pótlására indult eljárásokkal kapcsolatban Csongrád megyében helytelen gyakorlat kezdett kialakulni. Előfordult, hogy az anyakönyvvezető az ügyfél lejárt személyazonosító igazolványának pótlásához kért születési vagy házassági anyakönyvi kivonatot nem adta ki, ezzel szemben az anyakönyvi bejegyzés alapján anyakönyvi értesítéssel látta el az ügyfelet azzal az eligazítással, hogy azt az igazolvány ügyintézés alkalmával az okmányirodai ügyintézőnek adja át.

Az anyakönyvvezető ilyen módon kívánta csökkenteni az önkormányzat költségeit arra hivatkozva, hogy az anyakönyvi kivonat előállításának költsége jóval meghaladja az anyakönyvi értesítést, az ügyfél „postásként”, történő igénybevételével pedig postaköltséget takaríthat meg.

Ebben az esetben az anyakönyvvezető abból a gondolatból indult ki, hogy amennyiben az ügyfél a lejárt személyazonosító igazolványának pótlása érdekében – személyazonosításra alkalmas más érvényes hatósági igazolvány hiányában – születési illetőleg házassági anyakönyvi kivonat nélkül jelenne meg az illetékes okmányirodán, úgy az ügyintéző a Ket. szabálya értelmében nem küldheti el, hanem meg kell keresnie az illetékes anyakönyvvezetőt, aki a megkeresésre anyakönyvi értesítés megküldésével köteles válaszolni.

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 40. § (2)-(3) bekezdései értelmében az anyakönyvi közokiratok közül az ügyfél számára csak anyakönyvi kivonat és hatósági bizonyítvány állítható ki.

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 88. § (2) bekezdése alapján anyakönyvi értesítést – mint anyakönyvi közokiratot – adatszolgáltatás céljára, hivatalos megkeresésre, csak az arra jogosult szerv részére szabad kiállítani.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény. 36. § (1)-(2) bekezdései értelmében a kérelemhez csatolni kell a jogszabályban előírt mellékleteket, azonban az ügyféltől nem kérhető olyan adat igazolása amelyet valamely hatóság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásának tartalmaznia kell.

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése értelmében, ha a kérelmező – a magyar állampolgár újszülött kivételével – érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal vagy a személyazonosságát igazoló más érvényes okmánnyal nem rendelkezik, a kérelemhez be kell mutatnia születési anyakönyvi kivonatát és a névviselés megállapítására alkalmas házassági anyakönyvi kivonatát.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény mellékletének IX/II/3. pontja alapján illetékmentes a személyazonosító igazolvány kiadáshoz szükséges – jogszabályban meghatározott – anyakönyvi kivonat kiállítása.

Az idézett jogszabályok alapján **az anyakönyvvezető továbbra is minden esetben köteles ingyenesen kiállítani az anyakönyvi kivonatot, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy arra lejárt személyazonosító igazolványának pótlásához van szüksége.** Költségkímélés okából

a kérelmet nem utasíthatja el, az ügyfelet nem küldheti el az okmányirodai ügyintézőhöz, és részére nem adhat át anyakönyvi értesítést.

Az okmányirodai ügyintéző a lejárt személyazonosító igazolvány pótlására irányuló kérelem kapcsán **az ügyfelet nem kötelezheti a hiányzó anyakönyvi kivonat(ok) beszerzésére**, hanem belföldi jogsegély keretében köteles megkeresni az illetékes anyakönyvvezetőt az anyakönyvi értesítés beszerzése érdekében.

Készítette:

Dr. Molnár László
Hatósági Főosztály

Kisajátítási tervek záradékolása nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások esetében

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 14. § (3) bekezdés d) pontja alapján a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló külön törvény (2006. évi LIII. törvény) a Ket.-től eltérő rendelkezéseket állapíthat meg a hatóság hatáskörére és illetékességére.

A 2006. évi LIII. törvény célja, hogy előmozdítsa a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások által támasztott speciális igényeknek megfelelő szabályozási környezet kialakítását. Ezért a törvény a kockázatok kiküszöbölése, valamint az építésügyi engedélyezési eljárások felgyorsítása, és a hatóság hatékonyságának növelése érdekében számos rendelkezést tartalmaz.

Tekintettel arra, hogy a késedelem a jelentős ügyekben rendkívül nagy károkat tud okozni, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezései kiegészítésre kerültek, biztosítva ezen ügyekben a hatóság gyors, ugyanakkor hatékony eljárását.

A kiemelt beruházások gyors és hatékony elbírálása ahhoz is szükséges, hogy az Európai Unió által a Kohéziós Alapból és a strukturális alapokból biztosított támogatások teljes egészében lehívhatók legyenek. A törvény az európai uniós, illetőleg a magyar központi költségvetési forrásokból finanszírozott beruházások mellett a teljes mértékben magánforrásokból finanszírozott beruházások hatékonyabb engedélyezésének elősegítését is célul tűzi ki azzal, hogy objektív követelményeknek történő megfeleléshez köti ezen beruházásoknak a törvény által meghatározott speciális eljárási rend körébe vonását.

A hivatkozott törvény szerint kiemelt jelentőségű ügyben **első fokon**

a) a Kormány által rendeletben meghatározott közigazgatási szerv, ennek hiányában az ügyfajtura vonatkozó különös eljárási szabályok szerint másodfokon eljáró közigazgatási szerv,

b) szakhatóságként a Kormány által rendeletben meghatározott közigazgatási szerv, ennek hiányában az ügyfajtura vonatkozó különös eljárási szabályok szerint másodfokon szakhatóságként eljáró közigazgatási szerv jár el.

A kisajátítási terv elkészítéséről, felülvizsgálatáról, záradékolásáról, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékkülönbözlet megfizetésének egyes kérdéseiről szóló 178/2008. (II. 3.) Kormányrendelet 7. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint a Kormány által rendeletben meghatározott nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásoknál az államigazgatási hivatal hatáskörébe tartozik a kisajátítási terv záradékolása.

A hivatkozott jogszabályokat összevetve az elsőfokú építésügyi hatóságoknak kizárólag az egyéb kisajátítási tervek záradékolására van hatásköre.

A tényállás tisztázása során ezért minden esetben tájékozódni kell a kérelmet benyújtónál, illetve szükséges áttekinteni, hogy az adott beruházás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé van-e nyilvánítva.

Mivel a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvény által szabályozott hatósági eljárások során a döntést meg kell semmisíteni abban az esetben, ha az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe, illetve a Ket. 82. § (2) bekezdése alapján a közigazgatási hatóság által valamely tény, adat, jogosultság igazolására kiállított okiratot, mindezek más módon történő igazolását határozatnak kell tekinteni, a hatáskör hiányában történő záradékolások semmisek, a jogszabálysértő döntés megsemmisítéséhez szükséges intézkedést a semmisséget észlelő hatóság köteles meghozni.

Mindezek alapján ***felhívjuk a jegyzők figyelmét, hogy a kisajátítási tervek záradékolására benyújtott kérelmek esetén a tényállást megfelelőképpen tisztázzák.***

Régiókat érintő, fontosabb, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokról szóló jogszabályok:

- az egyes útépitési beruházások megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 77/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet,
- az egyes vasúti beruházások megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 75/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet.

Készítette:

Molnárné dr. Tarkovics Márta
Hatósági Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Informatikai Főosztály tájékoztatói

A Hivatali Kapu alkalmazása a gyakorlatban

Jogszabályi háttér:

- 2004. évi CXL. törvény (Ket.)
- 2009. évi LII. törvény (e-tértivevény)
- 2009. évi LX. törvény (e-köszolgáltatás)
- Közigazgatási Informatikai Bizottság 21. számú ajánlása (Az ÜK és HKP műszaki specifikációja)

Változás:

- 222/2009. (X. 14.) Korm. rendelet (az elektronikus közzolgáltatás működtetéséről) hatályon kívül helyezi:
  - 12/2005. (X. 27.) IHM rendelet (e-ügyintézés dokumentumainak technikai szabályai),
- 223/2009. (X. 14.) Korm. rendelet (az elektronikus közzolgáltatás biztonságáról) hatályon kívül helyezi:
  - 195/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet (az informatikai rendszerek biztonságáról)
  - 84/2007. (V. 25.) Korm. rendelet (KR biztonsági rendelet)
- 224/2009. (X. 14.) Korm. rendelet (a központi elektronikus közzolgáltató rendszer igénybevevőinek azonosításáról és az azonosítási szolgáltatásról)
- 225/2009. (X. 14.) Korm. rendelet (az elektronikus közzolgáltatásról és annak igénybeviteléről) hatályon kívül helyezi:
  - 193/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet (e-ügyintézés szabályai),
  - 182/2007. (VII. 10.) Korm. rendelet (KR rendelet)

A Központi Rendszer (KR) elemei:

- EKG (Elektronikus Kormányzati Gerinchálózat)
- Kormányzati Portál (www.magyarorszag.hu)
- Ügyfélkapu (felhasználói név + jelszó)
- BEDSZ (Biztonságos Elektronikus Dokumentum küldő Szolgáltatás) + ÁNYT + ÁNYK (volt: ABEV, ABEVJAVA)
- Hivatali Kapu (felhasználói név + jelszó)
- Kormányzati ügyfél-tájékoztató Központ (ügyfélvonal (kék szám) 189; www.ugyfelvonal.hu, e-mail: 189@ugyfelvonal.hu)
- Fizetési Kapu (fejlesztés alatt)
- Cégek (fejlesztés alatt)

A Központi Rendszer (KR) lehetővé teszi, hogy az

- Ügyfélkapuval vagy Hivatali Kapuval rendelkező felhasználók:
  - elektronikus úton dokumentumokat küldhessenek a Hivatali Kapuhoz (HKP) csatlakozott, postafiókkal rendelkező intézmények részére, valamint
  - az intézmények a hozzájuk érkezett dokumentumokra válaszüzeneteket küldjenek a felhasználók postafiókjába.
- Hivatali Kapuval rendelkező felhasználók elektronikus úton hirdetményeket tegyenek közzé a magyarorszag.hu oldalon.

Mi a Hivatali Kapu (HKP)?

Szervezeti postafiók, mely biztonságos, hiteles, bizonylatolt elektronikus dokumentum alapú kommunikációt biztosít

- Ügyfélkapu és Hivatali Kapu között
- Hivatali Kapu és Hivatali Kapu között

Hivatali Kapu kapcsolódás:

- **Gépi interfészes:** amennyiben az intézmény rendelkezik integrált alkalmazással, ügyviteli folyamatait zárt elektronikus rendszerben dolgozza fel. (APEH, OEP, ...)
- **Böngészős:** amennyiben az intézmény nem rendelkezik integrált alkalmazással, az állományok fogadását és küldését manuálisan végzi.

A Hivatali Kapu funkciói:

A Hivatali Kapu egy böngészővel elérhető, internetes alkalmazás, amely a <http://www.magyarorszag.hu/hkp> oldalon érhető el. Használatához a felhasználónak először be kell jelentkeznie bejelentkezési nevével és jelszavával az Ügyfélkapuba, majd a fenti címen tud bejelentkezni a Hivatali Kapujába.

1. Dokumentumok letöltése menüpont:

- Az ügyfelek által kitöltött és felküldött dokumentumok, melyek alapja egy a hivatal által előállított formanyomtatvány – Általános nyomtatványtervezővel (ÁNYT) tervezett és Általános nyomtatványkitöltővel (ÁNYK) kitöltött .kr kiterjesztésű űrlap.
- Más hivatalok által küldött üzenetek. Formailag és tartalmilag ezek lehetnek formanyomtatványok (űrlapok), illetve tetszőleges típusú fájlok. (.kr és info.xml)
- A központi rendszer üzenetei, melyek egyes rendszerfolyamatok kapcsán automatikusan képződnek a hivatal számára:
  - Visszaigazolási üzenet, egy a hivatal által az ügyfél részére küldött dokumentum ügyfél általi átvételéről. (nyugta1.xml)
  - Visszaigazolási üzenet, egy a hivatal által küldött és az ügyfél által 5 napig át nem vett üzenetről, melynek hatására a hivatalnak az üzenet tartalmát postai úton kell kézbesítenie. (nyugta2.xml)

2. Vizontazonosítás menüpont:

A vizontazonosítás lehetőséget nyújt a hivatal részére, hogy egy az ügyféltől kapott dokumentum kapcsán ellenőrizze, hogy a dokumentumot benyújtó ügyfél – az Ügyfélkapu tulajdonosa – azonos-e az általa nyilvántartott benyújtó személlyel.

Ehhez meg kell adni:

- az azonosítandó dokumentum információs állományának nevét (ez a dokumentum feltöltésekor jön létre),
- valamint a dokumentum benyújtójának nyilvántartásában lévő személyi adatait.

Az „Üzenet” blokkban jelenik meg a vizontazonosítás eredménye:

- Sikeres vizontazonosítás esetében („A vizontazonosítás sikeres volt” üzenet) a megadott adatok megegyeznek az Ügyfélkapuban tárolt személyi adatokkal.
- Sikertelen vizontazonosítás az alábbi okok miatt lehetséges:

- Nem egyeznek meg a személyi adatok az Ügyfélkapuban a megadottakkal („A viszontazonosítás sikertelen volt” üzenet).
- Vagy az Ügyfélkapu megszűnt („Az ügyfél azonosítása kapcsolati kód alapján sikertelen” üzenet).

3. Feltöltés menüpont: (küldés folyamata)

- Az ügyintéző kiválasztja azt az információs állományt, amelynek kapcsán válasz dokumentumot akar küldeni az ügyfél részére. Ezután kiválasztja az elküldendő dokumentumot és megadja a válasz rendszerüzenet (visszaigazolás) helyét, majd elindítja a feltöltés folyamatát.
- A rendszer ellenőrzi az információs állományban, hogy az ügyfél hová (postafiók illetve e-mail) és milyen formában (titkosítottan, titkosítatlanul) kéri a hivataltól az esetleges válasz dokumentumokat.
- Sikeres dokumentum feltöltés esetében a rendszer visszaküldi a hivatal részére az elküldött dokumentum érkeztetési számát, melyet a rendszer egy <érkeztetésiszám>.nyugta.xml fájlban tárol el a felküldött dokumentum egyéb információs adataival együtt.

Figyelem!

A Központi Rendszer nem tárolja a hivatal által feltöltött dokumentumot, illetve a dokumentumfeltöltéskor visszaadott nyugta fájlt. Ezek archiválása a hivatal feladata. A feltöltött dokumentum csak a rá válaszként kapott nyugtával együtt bizonyító erejű, így célszerű ezeket egy helyen archiválni.

4. Hivatalok menüpont: (címezés küldéshez)

Keresni az alábbi mezők segítségével lehet:

- KRID: a teljes számsort meg kell adni a kereséshez,
- Rövid név: a teljes rövid nevet meg kell adni a kereséshez,
- Teljes név: itt minimum 3 karaktert meg kell adni, és az intézmény teljes nevében keres.

Sikeres keresés esetén megkapjuk a keresett hivatal adatait, melyek segítségével a Feltöltés részben leírtak szerint dokumentumot lehet küldeni az intézmény számára.

Kommunikáció állampolgárokkal

Az állampolgárokkal történő kommunikáció során csak az Általános Nyomtatvány Tervezővel (ÁNYT) készített űrlapok használatára van lehetőség (erre azért van szükség, hogy az állampolgárok számára egységes logikájú, és ezért egyszerű legyen az elektronikus ügyintézés, mivel így csak egy kitöltő szoftver használatát kell megtanulniuk függetlenül attól, hogy mennyi közigazgatási vagy közszolgáltató szervvel lépnek kapcsolatba).

Az ÁNYT igénylését a csatlakozási kérdőívben kell jelezni, igénylésére bármikor később is lehetőség van – nem csak a hivatali kapu nyitásakor. Az Általános Nyomtatvány Kitöltő a Kormányzati Portálon érhető el:

(<http://www.magyarorszag.hu/allampolgar/szolgalatasok/adonyomtatvany.html>).

Az ÁNYT igénylése esetén a MeH az éles Hivatali Kapu létrejötte után elindítja a szervezet ÁNYT regisztrációját, majd pedig az elkészült regisztrációs állományt e-mailen továbbítja az intézményi kapcsolattartónak. Az ÁNYT teljes körűen a regisztráció fájllal együtt lesz használható. A regisztráció eredményeképpen az ÁNYT-ben rögzítik a szervezet hivatali

kapujához tartozó szervezeti postafiók egyedi címét (rövid név). A hivatali postafiók címet, ezután az ÁNYT automatikusan beépíti minden megtervezésre kerülő elektronikus űrlapba a tervezéskor. Amikor az állampolgár kitölti az űrlapot az ÁNYK-val, akkor az űrlap címzettje automatikusan bekerül abba a „borítékba”, amit az állampolgár feltölt az ügyfélkapuján keresztül. Az állampolgár az űrlap címzettjét nem tudja megváltoztatni, így félreküldés az állampolgárok oldaláról ebben a modellben nem fordulhat elő. Jelenleg minden szerv a postafiókjába az állampolgároktól csak olyan űrlapot fog kapni, amit saját maga tervezett a regisztrált ÁNYT-val.

A szervezet ÁNYT-val megtervezett űrlapjaihoz az állampolgárok és szervezetek a hivatal honlapjáról jutnak hozzá. Ezért a szervezetnek a honlapján ki kell jelölnie egy oldalt, ide kell majd elhelyezni az űrlapokat, a paraméter fájlt, és az automatikus frissítést vezérlő állományt (verzio.xml).

Az állampolgárok a szervezet által tervezett elektronikus űrlapokat jelenleg a szervezet honlapjáról töltik le, majd pedig a Kormányzati Portálról letölthető Általános Nyomtatványkitöltő (ÁNYK) programmal töltik ki. Az űrlap lehetővé teheti további fájlok csatolását is, még a küldésre megjelölés előtt. A kitöltés befejeztével az űrlapot az állampolgár megjelöli ügyfélkapus beküldésre (ekkor a kitöltött űrlapot az ÁNYK tömöríti, titkosítja és létrehozza a kr borítékot .kr kiterjesztéssel). Ezután az állampolgár a kr borítékot a Kormányzati Portálon található Általános Dokumentumfeltöltő (<http://www.magyarorszag.hu/allampolgar/szolgáltatások/feltoltes>) szolgáltatással tölti fel a címzett szervezet szervezeti postafiókjába.

A fogadó szervezet ügyintézői a Hivatali Kapun belépve tekinthetik meg a szervezet számára küldött állampolgári beadványokat.

További információk:

- Ügyfélkapu: www.magyarorszag.hu/segitseg/ugyfelkapu
- Hivatali Kapu: www.magyarorszag.hu/segitseg/hkp
- Hirdetmények: hirdetmenyek.magyarorszag.hu/segitseg
- Ügyfélvonal: www.ugyfelvonal.hu
- Hivatali Kapu csatlakozás folyamata (browseres):
ekk.gov.hu/hu/emo/csatlakozaskr/browseres
- Általános Nyomtatvány Tervező és Általános Nyomtatvány Kitöltő:
ekk.gov.hu/hu/emo/csatlakozaskr/anyt_anyk
- E-tananyag: <http://etananyag.magyarorszag.hu/>

Az e-kapcsolattartás folyamata:

Hivatal:	Ügyfél:
<p>Ügyintéző Ügyfélkapu regisztráció (Okmányirodában személyesen http://www.magyarorszag.hu/segitseg/ugyfelkapu/regisztracio útmutató alapján)</p> <p>Hivatali Kapu regisztráció (http://ekk.gov.hu/hu/emo/csatlakozaskr/browserses útmutató alapján)</p> <p>Általános Nyomtatvány Tervező (ÁNYT)</p> <ul style="list-style-type: none"> - JAVA letöltés, telepítés - Acrobat Reader letöltés, telepítés - ÁNYT letöltés (http://ekk.gov.hu/hu/emo/csatlakozaskr/anyt_anyk oldalról), telepítés - hivatal regisztrálása (reginfo.ini) - a program használatba vételének regisztrációja (minden gépre külön – Pillér Kft.) <p>Általános Nyomtatvány Kitöltő (ÁNYK)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Általános Nyomtatvány Kitöltő (ÁNYK) program letöltése (http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu/segitseg oldal 3. pont), telepítése <p>Nyomtatvány(ok) tervezése</p> <ul style="list-style-type: none"> - (ÁNYT felhasználói kézikönyv alapján) <p>Nyomtatvány publikálása</p> <ul style="list-style-type: none"> - PGP kulcspár generálása (ÁNYK program „Szerviz” menü, „Titkosítás saját tanúsítvánnyal” menüpontban „Műveletek” menü „Titkosító kulcspár generálás”) - tömörítő beállítása - frissítés URL kialakítása webserveren - verzio.xml létrehozása - weboldalon közzététel (.jar) 	<p>Ügyfélkapu regisztráció (Okmányirodában személyesen http://www.magyarorszag.hu/segitseg/ugyfelkapu/regisztracio útmutató alapján)</p>
	<p>Nyomtatvány kitöltése</p> <ul style="list-style-type: none"> - JAVA letöltés, telepítés

	<ul style="list-style-type: none"> - Acrobat Reader letöltés, telepítés - Általános Nyomtatvány Kitöltő (ÁNYK) program letöltése (http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu/segitseg oldalról), telepítése - Nyomtatvány (.jar) letöltése, telepítése - Nyomtatvány kitöltése - Beküldés Ügyfélkapun - Értesítés érkezik a feltöltésről e-mail: (tárhelyre ->Figyelemfelhívás, e-mail->Visszaigazolási értesítő)
<p>Nyomtatvány fogadása HKP-ról</p> <ul style="list-style-type: none"> - letöltés (info.xml, .kr állományok) - .kr állomány titkosítása (PGP kulcs) - viszontazonosítás - állományok mentése - ÁNYK-ba megnyitás, nyomtatás 	
<p>Érdemi ügyintézés</p> <ul style="list-style-type: none"> - érkeztetés, szignálás, iktatás, ...stb. - ..... - határozat, végzés, ... <p>Küldemény az ügyfélnek</p> <ul style="list-style-type: none"> - címzés, feltöltés HKP-n - titkosítás (ha az ügyfél kéri) 	
	<p>Értesítő e-mail-t kap</p> <ul style="list-style-type: none"> - az ideiglenes tárterületén elhelyezett küldeményről
	Letölti a küldeményt
<p>Visszaigazolás érkezik</p> <ul style="list-style-type: none"> - az olvasás tényéről (nyugta1.xml) 	
	Nem tölti le a küldeményt
<p>Visszaigazolás érkezik</p> <ul style="list-style-type: none"> - az 5 napig át nem vett küldeményről (nyugta2.xml) 	

Hirdetmények közzététele a <http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu> oldalon

Hivatal:

Ügyintéző Ügyfélkapu regisztráció (Okmányirodában személyesen
<http://www.magyarorszag.hu/segitseg/ugyfelkapu/regisztracio> útmutató alapján)

Hivatali Kapu regisztráció (<http://ekk.gov.hu/hu/emo/csatlakozaskr/browseres> útmutató alapján)

Általános Nyomtatvány Kitöltő (ÁNYK)

- JAVA letöltés, telepítés
- Acrobat Reader letöltés, telepítés
- Általános Nyomtatvány Kitöltő (ÁNYK) program letöltése (<http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu/segitseg> oldal 3. pont), telepítése
- Nyomtatvány (krtar_hirdetmeny.jar) letöltése (<http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu/segitseg> oldal 4. pont), telepítése
- Nyomtatvány kitöltése, ellenőrzése,
- Beküldés Ügyfél Kapun (titkosítás -> .kr)
- Értesítés érkezik a feltöltésről

Visszaigazolás érkezik

- az Hirdetmény beérkezéséről

Figyelem!

Hirdetmények közzététele 2009. október 1-jétől kizárólag az Általános Nyomtatvány Kitöltő (ÁNYK) programmal lehetséges!

A fenti „Hirdetmények közzététele” tájékoztatóban megadott oldalról telepíthető az ÁNYK program és a hozzá tartozó új „Hirdetmény közzététele” (krtar_hirdetmeny.jar) nyomtatvány.

Készítette:

Bodrogközy Gábor
Informatikai Főosztály

Tájékoztató a „Térségi közigazgatási és közszolgáltatási informatikai rendszerek továbbfejlesztése” pályázat tervezetről (ASP pályázat)

Az ASP (Application Service Provider) központ lényege, hogy egy központi szerverre telepítik az alkalmazásokat (szoftver), amelyet a felhasználók (pl. önkormányzatok, gazdasági társulások) az interneten keresztül érnek el. Ebben a működési modellben a felhasználók mentesülnek a rendszerfejlesztési, telepítési, üzemeltetési, verzió-követési, mentési stb. feladatokról.

Az ASP gondolata nem újkeletű (immár több évtizedre tekinthet vissza), azonban a gyakorlati megvalósításra a közigazgatásban nem került sor, elsődlegesen adatvédelmi aggodalmak és a szélessávú elérhetőség fejletlensége miatt. E területen alapvető változást eredményez az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (<http://www.nfh.hu>), amelyet a Kormány 2006. novemberében elfogadott el, amellyel célul tűzte ki regionális ASP központok létesítését a közigazgatási szervek számára. Az ASP központba telepítendő alkalmazásokkal elsősorban a kistélepülési önkormányzatokat, mint felhasználókat célozzák meg, tekintettel arra, hogy elsődlegesen ott nem állnak rendelkezésre az alkalmazások üzemeltetésének tárgyi és személyi feltételei. Ebben a felhasználói körben jelenleg a jogszabályi feltételeknek csak alig megfelelő, elavult, zömében DOS-os alkalmazások találhatók.

Fontos hangsúlyozni kistélepülések esetén az e-közigazgatásban való részvétel esélyegyenlőségét. Számukra különösen fontos kapcsolódást jelent egy ASP központból történő kiszolgálás korszerű, beruházást, informatikai szakértelmet nem igénylő önkormányzat- és állampolgárbarát szakrendszerekkel.

Az ügyfelek számára az elektronikus kapcsolattartás lehetőségének biztosítását a módosított közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) is előírja, valamint 2011. január 1-jétől kötelezővé teszi a hatóságok közötti elektronikus kapcsolattartást.

Alapvető cél: A támogatási konstrukció célja, hogy a fejlesztések eredményeként a lakosság, illetve az egyéni vállalkozók és vállalkozások lehető legszélesebb köre számára elérhetővé váljanak az elektronikus önkormányzati szolgáltatások.

Részcélok:

- Állampolgárok és vállalkozások igényeihez igazodó, egységes önkormányzati e-ügyintézési szolgáltatások megvalósítása.
- Önkormányzatok belső hatékonyságának növelése a korszerű informatikai megoldások segítségével és a hozzájuk kapcsolódó szervezetfejlesztéssel.
- Fenntartható önkormányzati informatikai fejlesztések megvalósítása.
- Olyan költségalapú árazási modellre épülő ASP központok kialakítása, amelyek az önkormányzatok széles körének elérhetővé teszik az e-közigazgatási szolgáltatásokat.
- Szinergiák kiaknázása a párhuzamosan folyó központi e-közigazgatási fejlesztésekkel.

A fenti célok megvalósítása érdekében a következő szempontok érvényesülésének biztosítására kerül a hangsúly: interoperabilitás, homogén e-ügyintézési szolgáltatások, definiált minimum szolgáltatások és fenntarthatóság.

Forrás: A jelen pályázat keretében **régiónként 1,5 milliárd forint** támogatási keret került meghatározásra az **ASP központ létrehozására és önkormányzatok csatlakoztatására**, amely együttesen kerül odaítélésre.

A jelen támogatási keretből megvalósuló csatlakoztatások esetén a szolgáltatást nyújtó önkormányzat (kedvezményezett) a fenntartási kötelezettség biztosítása érdekében hűség szerződés jelleggel előírhatja a megvásárolt szolgáltatás folyamatos igénybevételét a csatlakozó önkormányzat számára. Az előírt **hűségidőszak minimum 3 év, maximum 5 év**. A kedvezményezett csatlakozási szerződés hűség szerződési időn belül történő felmondásának esetére kártérítési kötelezettséget írhat elő a csatlakoztatott számára.

A támogatott pályázatok várható száma: régiónként 1 db.

Pályázók köre: Jelen pályázati kiírás keretében azok az e-önkormányzati rendszerek bevezetésben már tapasztalatot szerzett, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 6. § (1) bekezdése szerinti adott régióba tartozó települési önkormányzatok pályázhatnak, amelyek vállalják a jelen pályázati feltételekben foglalt elvárások teljesítését. Jelen kiírás keretében konzorciumban történő pályázat benyújtására nincs lehetőség.

A fent megjelölt célok érdekében régióként egy-egy – e-önkormányzati rendszerek bevezetésében és üzemeltetésében jelentős tapasztalatokkal rendelkező – önkormányzat nyerhet támogatást ASP központ létrehozására és önkormányzatok csatlakoztatására.

A támogatást elnyerő önkormányzat:

- létrehozza az ASP központot és vállalja önkormányzatok csatlakoztatását, akik az igénybe vett szolgáltatásokért díjat fizetnek;
- vállalja, hogy legalább a régió lakosságának 30 %-a számára az adott önkormányzat által igénybe vett szolgáltatásokon keresztül biztosítja e-önkormányzati szolgáltatások igénybevételének lehetőségét;
- vállalja minimálisan 50 település csatlakoztatását az ASP központhoz úgy, hogy a lefedett lakosság legalább 1/3-a a 30.000 főnél alacsonyabb lélekszámú településekről kerül ki;
- vállalja legalább 2 önkormányzati többcélú kistérségi társulás esetében, hogy a társulásba tartozó összes önkormányzat legalább 80 %-a részére – egyidejű csatlakoztatásukat követően – szolgáltatásokat biztosít.

A fenti feltételeket a támogatásban részesülő önkormányzatnak együttesen kell teljesítenie. Az ASP központok létrehozására pályázó önkormányzatoknak vállalniuk kell a fenntartási időszakra a központ üzemeltetését, a szolgáltatások megfelelő színvonalú és jogkövető biztosítását, és a csatlakoztatásra vonatkozó pályázati kiírásban lefektetett elvárások teljesítését. A korábbi GVOP-4.3.1 pályázatokban kiépített e-önkormányzati rendszerek fenntartási kötelezettsége biztosítható a jelen pályázat eredményeként létrejövő rendszerekbe történő integrálódással.

A támogatási forrásból kötelezően megvalósítandó portfólió elemei (szakrendszerek) a következők:

1. iratkezelő- és workflow rendszer
2. önkormányzati portál rendszer
3. szociális igazgatási rendszer
4. adóügyi alkalmazás
5. ipari és kereskedelmi igazgatási rendszer
6. építéshatósági rendszer
7. gazdálkodási rendszer
8. gyámügyi rendszer
9. testületi munka támogató rendszer

A kedvezményezett saját forrásait és a bevételeit felhasználva támogatási forrás igénybe vétele nélkül további alkalmazásokat, modulokat is biztosíthat az ASP központ ügyfelei számára.

Területi korlátozás: A régiós támogatási forrást csak az adott régió belüli önkormányzatok csatlakoztatására lehet felhasználni. Ez a feltétel nem zárja ki, hogy a fenntarthatóság javítása

érdekében a támogatott önkormányzat egyéb finanszírozási forrásból más, akár régió kívüli önkormányzatokat is csatlakoztasson.

Költség alapú árazás: Az ASP központ létrehozása, a szolgáltatás portfólió kialakítása során biztosítani kell, hogy a fenntartható működés finanszírozása mellett a nyújtott szolgáltatások árazása illeszkedjen a megcélzott önkormányzati kör teherbíró képességéhez.

Ennek érdekében a szolgáltatási árakat úgy kell kialakítani, hogy fedezzék:

- az ésszerűen alacsonyan tartott működési költségeket,
- a szolgáltatás folyamatos nyújtásához szükséges fenntartó jellegű beruházásokat.

A **követelmények** közül fontos kiemelni:

- Integrált működés: Az alkalmazásszolgáltató központ a szolgáltatott alkalmazások esetében biztosítsa, hogy az alkalmazások egymással, a KR rendszerrel, a MÁK kapcsolódó rendszereivel integráltan működjenek. Az integrált működéshez az alkalmazásoknak a pályázat műszaki mellékletében szabályozott módon szabványos, dokumentált interfész felületekkel kell rendelkeznie.
- Az ügyfél azonosítás kizárólag a KR rendszer azonosítási rendszereinek alkalmazásával kerülhet sor.

A kialakított ügyiratkezelő rendszernek a 24/2006. (IV. 29.) BM-IHM-NKÖM együttes rendeletben foglaltaknak megfelelőnek és tanúsítottak kell lennie.

A részletes pályázati kiírás tervezet és mellékletei társadalmi vitára közzétett változata letölthető a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapjáról, és ugyanitt véleményezések is olvashatók: http://www.nfu.hu/forum_topic_pate/235

(forrás: NFÜ)

Készítette:

Bodrogközy Gábor
Informatikai Főosztály

Figyelemfelhívás további pályázatokra

Megjelentek a térségi közigazgatási és közszolgáltatási informatikai rendszerek továbbfejlesztésére irányuló pályázati kiírások.

A pályázati dokumentáció az alábbi linken elérhető: <http://www.nfu.hu/content/4111>

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Szociális foglalkoztatási módszertani intézmény kijelölése

A szociális módszertani intézmények kijelöléséről és feladatairól, valamint a szociális szolgáltatók, intézmények engedélyezési eljárásának szakértői díjáról szóló 3/2008. (IV. 15.) SZMM rendelet 12. § (2) bekezdése alapján a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet a szociális foglalkoztatási módszertani feladatok ellátására, meghívásos pályázat keretében 2009. december 31-ig a SAVARIA REHAB-TEAM Szociális Szolgáltató és Foglalkoztatási Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot bízta meg.

A szociális foglalkoztatási módszertani intézmény a szociális foglalkoztatás engedélyezéséről és a szociális foglalkoztatási támogatásról szóló 112/2006. (V. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szfr.) 3. § (2) bekezdése alapján a szociális foglalkoztatás iránti kérelem elbírálásához, a szociális és gyámhivatal megkeresésére szakvéleményt ad abban a kérdésben, hogy a foglalkoztatási szakmai program a külön jogszabályban foglalt követelményeknek megfelel-e, a szociális foglalkoztatás céljainak megvalósulását mennyire segíti elő, valamint e célokkal és a szociális intézmény szakmai programjával mennyire áll összhangban.

A szociális és gyámhivatal az Szfr. 6. § (1) bekezdése szerinti szakmai ellenőrzés során is kér szakvéleményt a szociális foglalkoztatási módszertani intézménytől a szociális intézmény szakmai programja és a foglalkoztatási szakmai program összhangjának megvalósulása tekintetében.

A SAVARIA REHAB-TEAM Szociális Szolgáltató és Foglalkoztatási Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság adatai és elérhetőségei:

- képviselő neve, tisztsége: Horváth Olga, ügyvezető igazgató
- székhely: 9700 Szombathely, Zanati u. 1.
- nyilvántartási száma: Cg. 18-09-108795
- adószáma: 214486544-2-18
- bankszámlaszáma: 11747006-20202046

- címe: 9700 Szombathely, Zanati u. 1.
- telefon: +36 94/513-310
- fax: +36 94/513-311
- email: segito@t-online.hu
- honlap: www.rehab-team.hu

Készítette:

Dr. Lakatos-Tóth Andor
Szociális és Gyámhivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter

lorincsik.peter@darkh.hu

62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

📠 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu